

TURU-
UURINGUTE
AS

Laste ohuteadlikkuse uuring 2024

Tellija: Päästeamet

PÄÄSTEAMET

Sisukord

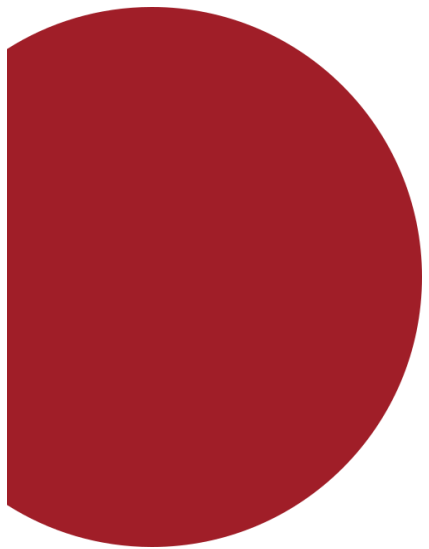
- Sissejuhatus.....Slaid 3
- Uuringu põhijäreldused ja soovitused.....Slaid 4
- Vastajate profiil.....Slaidid 5-6
- Tuleohu ennetamine kodus.....Slaidid 7-20
- Laste ujumisoskus ja kodus tehtud ennetustöö
seoses veeohtudega.....Slaidid 21-33
- Suvine veeohutus.....Slaidid 34-43
- Talvine veeohutus.....Slaidid 44-53
- Küsitlusankeet.....Slaidid 54-57
- Uuringu teostajad.....Slaid 57

Sissejuhatus

- 2024. aasta 24. maist 19. juunini viis Turu-uuringute AS Päästeameti tellimusel läbi küsitlusuuringu laste seas, kaardistamaks **ohuolukordade äratundmist** 6-14-aastaste seas ning **teadlikkust ohuolukordade ennetamisest** 10-14-aastaste seas. Hinnatavateks ohuolukordadeks olid:
 - Tuleoht kodus;
 - Veeoht suvel;
 - Veeoht talvel.
- Teadlikkust ohuolukordade ennetamisest kaardistati spontaansete küsimuste abil. Ohuolukordade äratundmiseks esitati lastele fotod erinevatest ohuolukordadest.
- Andmed koguti **silmast silma küsitlusega**, kasutades Rahvastikuregistrist moodustatud isikupõhist valimit. Valimisse sattunud laste vanematele saadeti enne küsitluse algust postiga teavitus uuringu läbiviimise kohta, misjärel võeti lapsevanematega kontakti telefoni teel, et leppida kokku lapsega silmast silma intervjuu läbiviimine. Uuringu metoodikale andsid kooskõlastuse Andmekaitse Inspeksioon ja Tartu Ülikooli inimuuringute eetika komitee.
- Kokku küsitleti **485 last vanuses 6-14 eluaastat**. Sellise valimi suuruse korral on tulemuste üldistamisel maksimaalne valimiviga 95%-lisel usaldusnivool 4,5% (taustarühmade kohta üldistuste tegemisel võib valimiviga olla suurem).
- Valim moodustati proportsionaalsena üldkogumile vastajate vanuserühma ning elukoha (regioon ja asulatüüp) lõikes. Peale küsitlustöö lõppu kaaluti andmed, võttes aluseks vastajate soo, vanuserühma, rahvuse ning elukoha tunnused.
- Raportis on esitatud ajalised võrdlused varasemate samalaadsete küsitluste tulemustega, mis toimusid aastatel 2016, 2018, 2020 ja 2022. Eelmise (2022. aasta) uuringu valim moodustati samuti juhuvalikuga Rahvastikuregistri elanikkonnaandmetest ning valimisse sattunud inimesed said uuringu toimumise kohta eelteavituse. Varasemates uuringutes moodustati laste valim täiskasvanute silmast silma Omnibussküsitluse lisavalimina ning valimiisikud ei saanud eelteavitust uuringu toimumise kohta.

Uuringu põhijäreldused ja soovitused

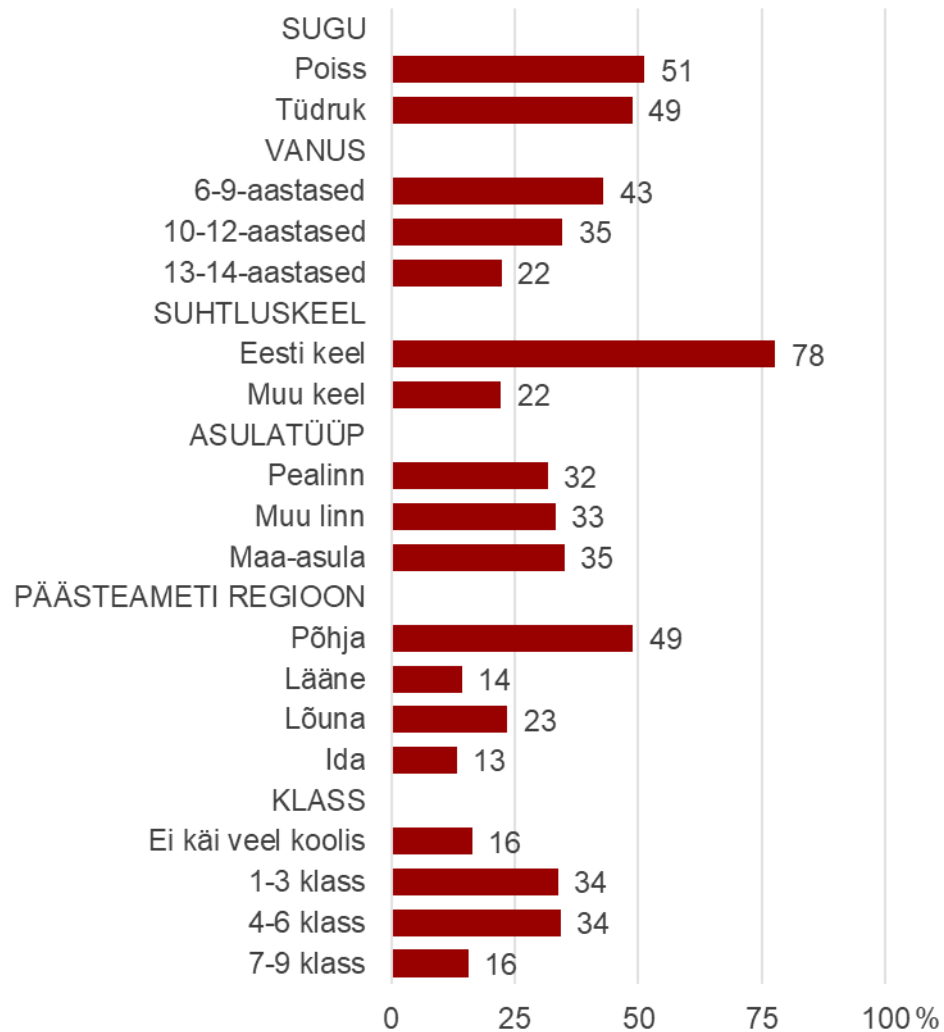
- Laste ohuteadlikkuse uuringute põhjal on tule- ja veeohtude-alane kodune ennetustöö vähenenud. Tuleohtude osas ilmnes see tendents juba 2022. aastal: 6-14-aastaste laste seas oli nende osakaal, kellega on kodus tuleohtudest räägitud, 2020. aastal 89%, 2022. aastal 85% ning 2024. aastal 77%. Veeohtude-alase koduse ennetustöö osas näitas 2022. aasta uuring mõningast kasvu, kuid 2024. aasta uuring (taas) vähenemist: nende laste osakaal, kellega on kodus veeohtudest räägitud, oli 2020. aastal 81%, 2022. aastal 85% ja 2024. aastal 80%.
- Valdav osa lastest on tule- ja veeohtudest kuulnud ka muudest allikatest peale kodu, sealjuures kõige levinum on sellise info saamine koolis/lasteaias õpetajalt. Võrreldes 2022. aastaga on vähenenud tule- ja veeohtude alase teabe saamine ekspertidelt, kes käivad lasteaedades/koolides neist teemadest rääkimas.
- Kuna nii kodune ennetustöö kui laste kokkupuuted selle valdkonna ekspertidega (koolis) on vähenenud, on üsna ootuspärane, et ka 10-14-aastaste laste (spontaanne) teadlikkus tule- ja veeohtude ennetamise võimalustest on võrreldes 2022. aastaga vähenenud. Samas pole ennetustöö vähenemine (veel) mõjutanud ohuolukordade äratundmist (piltidel), mis on võrreldes 2022. aastaga 6-14-aastaste seas isegi paranenud. Selle positiivse suundumuse jätkumine on siiski ebatõenäoline, kui ennetustöö peaks jätkuvalt vähenema. Nii praegune kui varasemad uuringud on näidanud koduse ennetustöö positiivset mõju tule- ja veeohtude äratundmisele: lapsed, kellega on kodus tule- ja veeohtudest räägitud, tunnevad (teatud) ohuolukorrad ära sagedamini kui need, kellega nendest teemadest vesteldud ei ole.
- Koduse tuleohu ennetamise osas teadvustavad lapsed jätkuvalt pigem lahtisest tulest kui elektriseadmetest tulenevaid ohte. Suviseid veeohte seostavad lapsed eelkõige tundmatusse kohta/sügavasse vette või üksi ujuma minekuga ning vähem muude ohutusnõuete täitmisega (nt kanda paadis päästevesti, vees/vee ääres mitte joosta-mürada, vee ääres mitte turnida). Talviste veeohtude osas tuntakse oht ära sagedamini selles, et vesi on jää peal või veekogu pole üleni jääs, kuid harvemini jää ebaharilikus värvuses või tekstuuris (tumedamad kohad, augud, praod).
- Regioonide võrdluses oli nii tule- kui veeohtude märkamise kõige vähesem Ida regioon. Kodune ennetustöö (nii tule- kui veeohtude osas) oli kõige levinum Lõuna regioon. Samuti oli Lõuna regioon keskmiselt kõige vähem veeohtudega kokku puutunud lapsi.
- Ujuda oskab 19% lastest ning vastav osakaal pole võrreldes 2022. aastaga muutunud. Kuigi vanuse suurenedes ujumisoskusega laste osakaal suureneb, oskab ka 13-14-aastastest ujuda vaid 30%, mis viitab vajadusele ujumisõpet rohkem populariseerida ning muuta see koolides efektiivsemaks (nt väiksemad grupid, rohkem tunde).

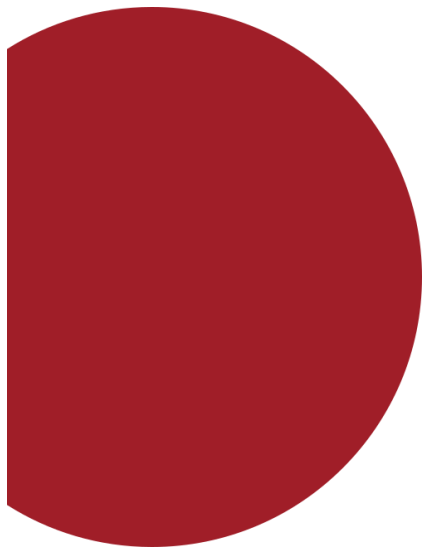
Vastajate profiil

Vastajate profiil

Kaalutud andmed, n=485

	Vastajate arv kaalumata valimis (n)	Kaalumata valim (%)	Kaalutud valim (%)
SUGU			
Poiss	250	51.5%	51.2%
Tüdruk	235	48.5%	48.8%
VANUS			
6-9-aastased	226	46.6%	43.0%
10-12-aastased	156	32.2%	34.7%
13-14-aastased	103	21.2%	22.4%
SUHTLUSKEEL			
Eesti keel	381	78.6%	77.7%
Muu keel	104	21.4%	22.3%
ASULATÜÜP			
Pealinn	150	30.9%	31.7%
Muu linn	172	35.5%	33.3%
Maa-asula	163	33.6%	35.1%
PÄÄSTEAMETI REGIOON			
Põhja	235	48.5%	48.9%
Lääne	64	13.2%	14.4%
Lõuna	130	26.8%	23.5%
Ida	56	11.5%	13.3%
KLASS			
Ei käi veel koolis	86	17.7%	16.4%
1-3 klass	173	35.7%	33.8%
4-6 klass	153	31.5%	34.3%
7-9 klass	73	15.1%	15.6%

Tuleohu ennetamine kodus

Kokkuvõte

Teavitus tuleohu ennetamise võimalustest

- Lastega kodus tuleohu teemadel rääkimine on vähenenud: kui 2022. aastal ütles 85% 6-14-aastastest lastest, et kodus on täiskasvanud nendega tuleohu teemadel rääkinud, siis 2024. aastal on vastav näitaja 77%. Lastest 56% oli kodus täiskasvanutega rääkinud nii tuleohu ennetamisest kui ka käitumisest tulekahju korral (2022. aastal 67%, st vastav näitaja on vähenenud), 14% ainult tuleohu ennetamisest (2022. aastal 11%) ning 7% ainult käitumisest tulekahju korral (2022. aastal 6%).
- Mida vanema lapsega oli tegu, seda tõenäolisemalt oli temaga kodus tuleohu teemadest räägitud: 6-9-aastastest oli kodus täiskasvanutega neist teemadest rääkinud 70%, 10-12-aastastest 79% ja 13-14-aastastest 87%. Keskmisest kõrgem oli vastav näitaja muukeelsete laste seas (91%; eestikeelsetest 73%) ning Lõuna regioonis (86%).
- Lastest 93% oli tuleohu-alast teavet saanud (ka) muudest allikatest peale kodu (2022. aastal 92%, st vastav osakaal pole muutunud). Laste vanuse kasvades vastav osakaal suurenes (6-9-aastaste seas 87%, 10-12-aastaste seas 96% ja 13-14-aastaste seas 98%). Poiste seas oli vastav osakaal veidi kõrgem kui tüdrukute seas (vastavalt 95% ja 90%). Jättes kõrvale kodu, olid lapsed tuleohu teemadel teavet saanud kõige sagedamini koolist või lasteaiast – 82% õpetajalt ning 33% kelleltki teiselt, kes käis koolis/lasteaias sellest teemast rääkimas (2022. aastal 46%, st viimati mainitud näitaja on vähenenud).
- Võrreldes 6-9-aastastega olid 10-14-aastased lapsed tuleohutuse alast teavet saanud rohkematest erinevatest allikatest, sh sagedamini koolist õpetajalt (6-9-aastastest 75% ja 10-14-aastastest 87%), õpikutest/töövihikutest (8% ja 15%), huviringidest/trennidest (2% ja 8%) ning internetist/sotsiaalmeediast (4% ja 15%). Tuleohu teemadest rääkimine sõprade/klassikaaslastega oli keskmisest levinum Lõuna regiooni-, ning keskmisest vähem levinud Ida regiooni laste seas (vastavalt 13% ja 2%).
- Ise olid tuleohuga kokku puutunud (last ohustav tulekahju või olukord, mis oleks võinud viia tulekahjuni) 22% lastest (2022. aastal 15%, st vastav osakaal on suurenenud). Taustrühmades antud näitaja osas olulisi erinevusi ei ilmnenud.

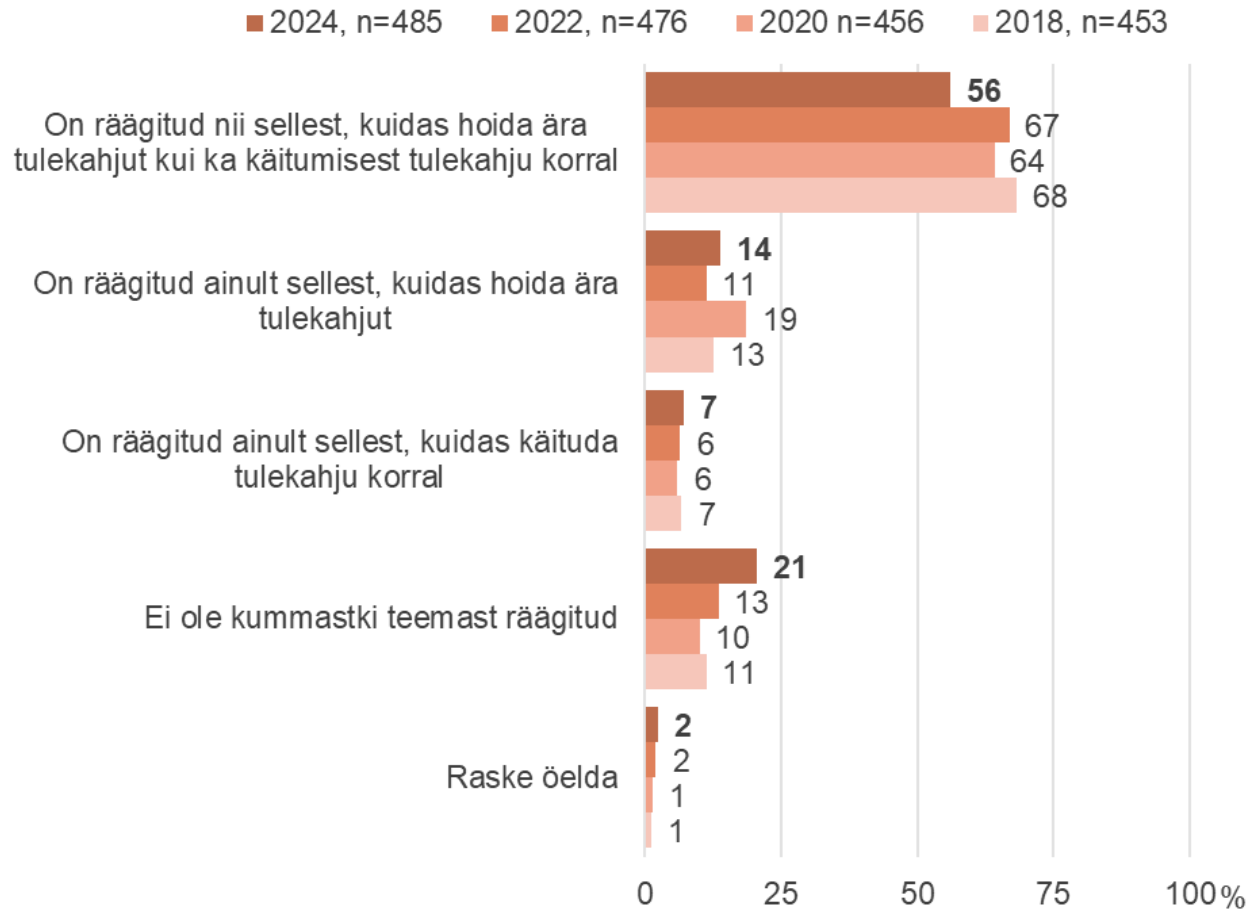
Kokkuvõte

Teadlikkus tulekahju ennetamise võimalustest

- 10-14-aastaste puhul kaardistati spontaanse vastusega küsimusega ka nende teadmisi tulekahju ennetamisest kodus. Enam kui pooled küsitletud lastest teadsid, et tulekahju vältimiseks ei tohiks jätta lahtist tuld järelevalveta (62%) ega mängida tikkudega/tulega (59%). Üsna sageli nimetati ka seda, et töötavat pliiti/valmivat toitu ei tohiks jätta järelevalveta (45%), elektririistu ei tohiks jätta üksi/need tuleks toast lahkudes välja lülitada (38%), ruumis peab olema suitsuandur (31%) ning et elektrijuhtmed/pistikud peavad olema korras (30%). Harvem mainiti seda, et toas ei tohiks suitsetada (19%), et tulekolde ees peab olema plekk/selle läheduses ei tohiks olla kergestisüttivaid asju (14%) ning et tuleb olla ettevaatlik/täita ohutusnõudeid (16%).
- Võrreldes 2022. aastaga on vähenenud laste teadlikkus järgnevatest tuleohu ennetusvõimalustest: lahtist tuld ei tohi jätta järelevalveta (2022. aastal mainis spontaanselt 72% ja 2024. aastal 62%), elektrijuhtmed/pistikud peavad olema korras (44%→30%) ning küttekolde ees peab olema plekk/selle lähedal ei tohi olla kergestisüttivaid asju (21%→14%). Teadlikkus nendest ennetusvõimalustest on langenud 2020. aasta tasemele. Vaadates pikemat aegrida (2018-2024), on vähenenud teadlikkus tikkude mängimise ohtudest ning suitsuanduri vajalikkusest, kuid kasvanud teadlikkus sellest, et töötavat pliiti/sellel valmivat toitu ei tohi jätta järelevalveta.
- Võrreldes tüdrukutega tõid poisid sagedamini esile, et tuleohu ennetamiseks ei tohiks töötavat pliiti/sellel valmivat toitu jätta järelevalveta (tüdrukutest 38% ja poistest 51%), et elektrijuhtmed/pistikud peavad olema korras (24% ja 35%) ning et toas ei tohiks suitsetada (12% ja 26%). Võrreldes eestikeelsete lastega mainisid muukeelsed lapsed sagedamini, et elektriseadmed tuleb toast lahkudes välja lülitada (vastavalt 35% ja 50%). Regioonide võrdlemiseks oli valim Lääne ja Ida regioonides liiga väike.
- Võrreldes lastega, kellega pole kodus tuleohu ennetamisest räägitud, nimetasid lapsed, kellega on kodus nendest teemadest räägitud, rohkem erinevaid tuleohu ennetamise võimalusi. Kokkupuude tuleohuga teadlikkust tuleohu ennetamise võimalustest ei mõjutanud (tuleohuga kokku puutunud laste teadlikkus oli samal tasemel kui nendel lastel, kel vastav kokkupuude puudus).

Kodusest tuleohust rääkimine täiskasvanud pereliikmetega

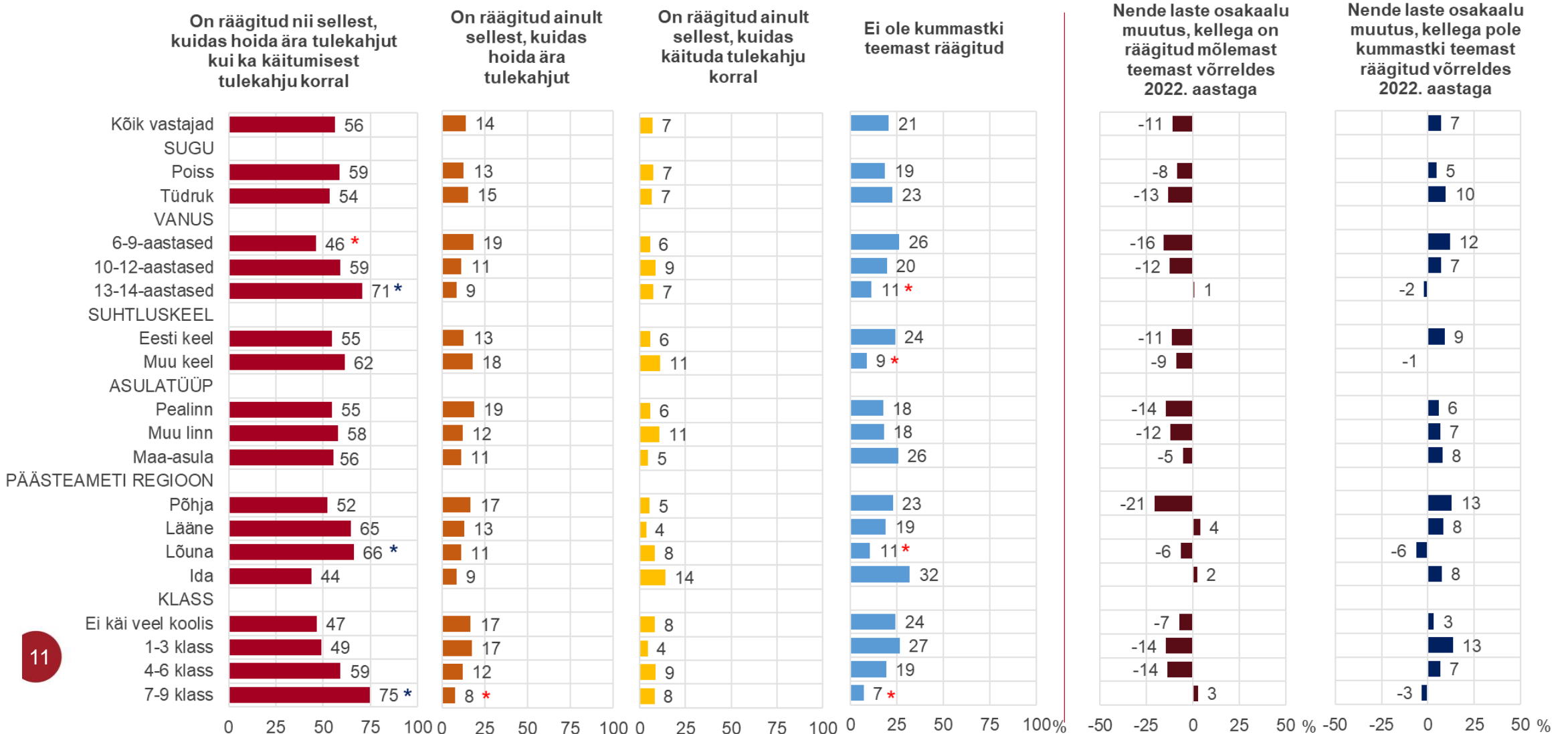
Kas Sa oled kodus täiskasvanutega rääkinud või neilt kuulnud seda, kuidas hoida ära tulekahjut kodus või kuidas tulekahju korral käituda? (% vastasid 6-14-aastased)

Kodusest tuleohust rääkimine, taustrühmade võrdlus

Kas Sa oled kodus täiskasvanutega rääkinud või neilt kuulnud seda, kuidas hoida ära tulekahjut kodus või kuidas tulekahju korral käituda? (vastasid 6-14-aastased, 485 vastajat)

Joonisel on **sinise tärniga** tähistatud keskmisest oluliselt kõrgem tulemus ning **punase tärniga** keskmisest oluliselt madalam tulemus 95% usaldusnivool

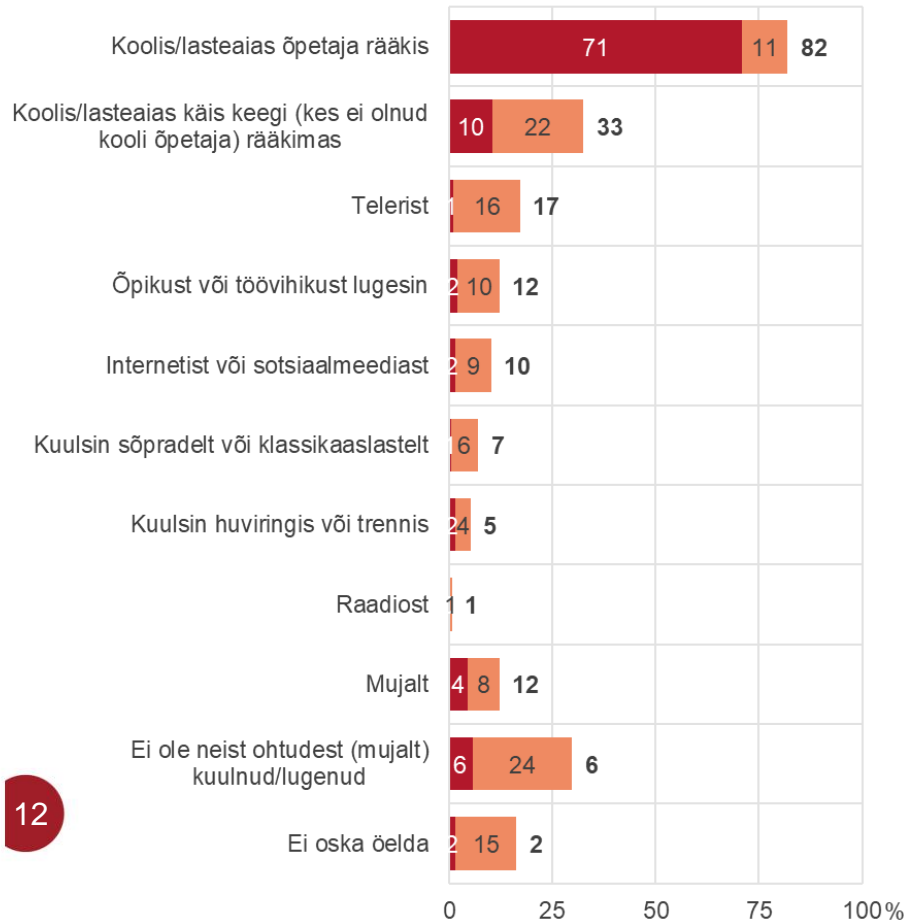
Tuleohust kuulmine muudest allikatest

Kas Sa oled ka mujalt kuulnud või lugenud tuleohust ja sellest, kuidas tulekahju korral käituda? Kui jah, siis kust? (vastasid 6-14-aastased)

Esimestena+järgmistena mainitud

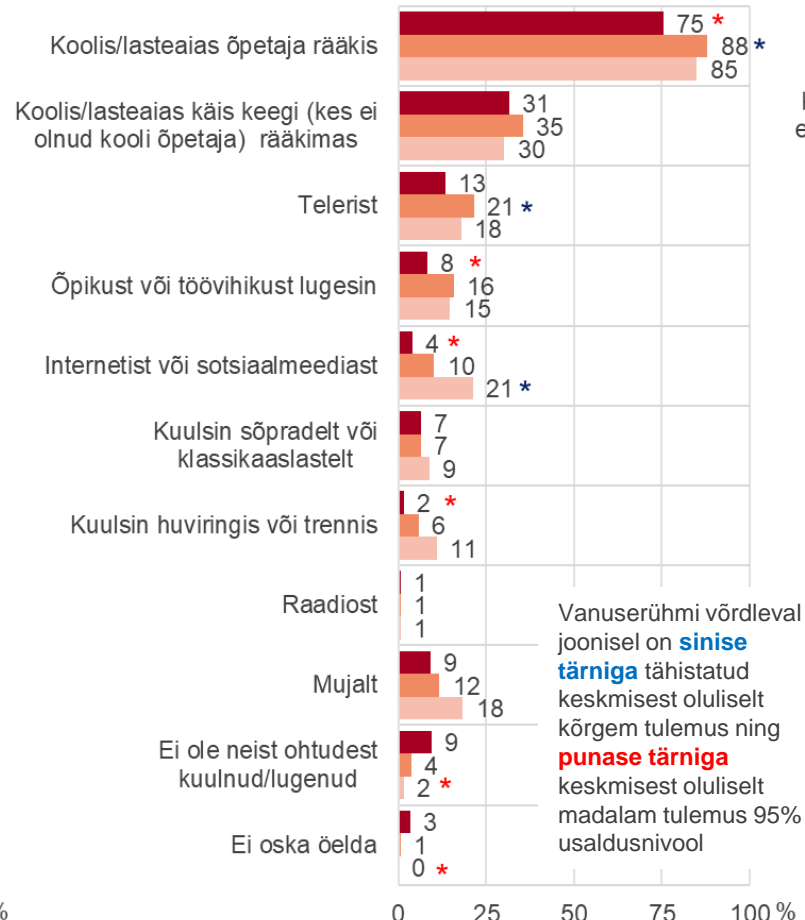
■ Mainis esimesena ■ Mainis järgmistena ■ Mainimine kokku

6-14-aastased, n=485

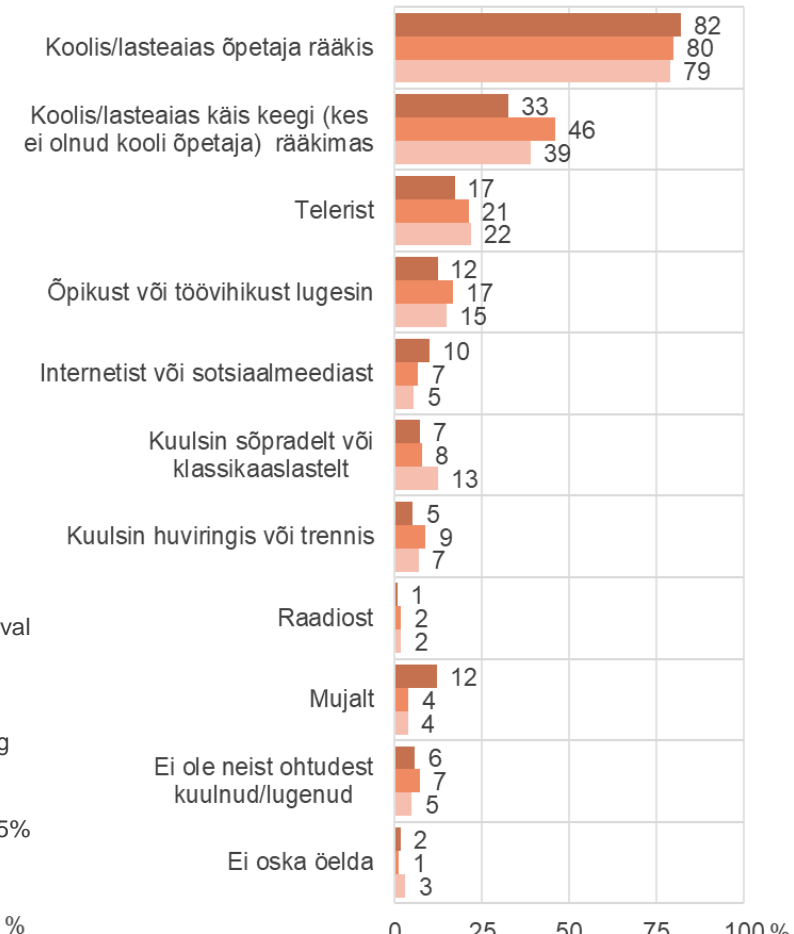
Mainimine kokku, vanuserühmade võrdlus

■ 6-9-aastased, n=226
■ 10-12-aastased, n=156
■ 13-14-aastased, n=103

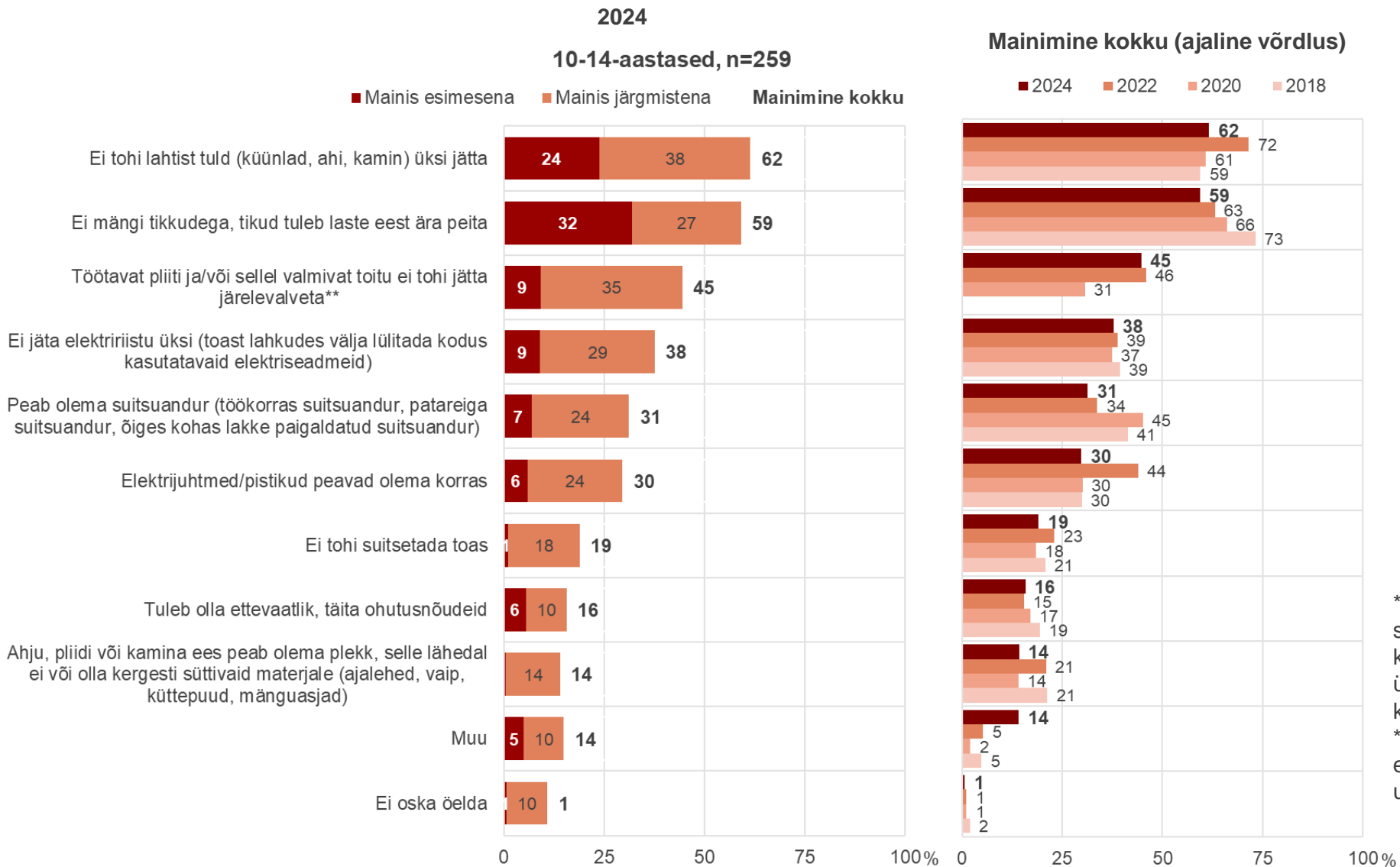
Mainimine kokku, ajaline võrdlus

■ 2024, n=485
■ 2022, n=476
■ 2020, n=456

Tuleohu ennetamine kodus, ajaline võrdlus

Mida selleks teha tuleks, et kodus ei puhkeks tulekahju? Spontaanne vastus* (vastasid 10-14-aastased)

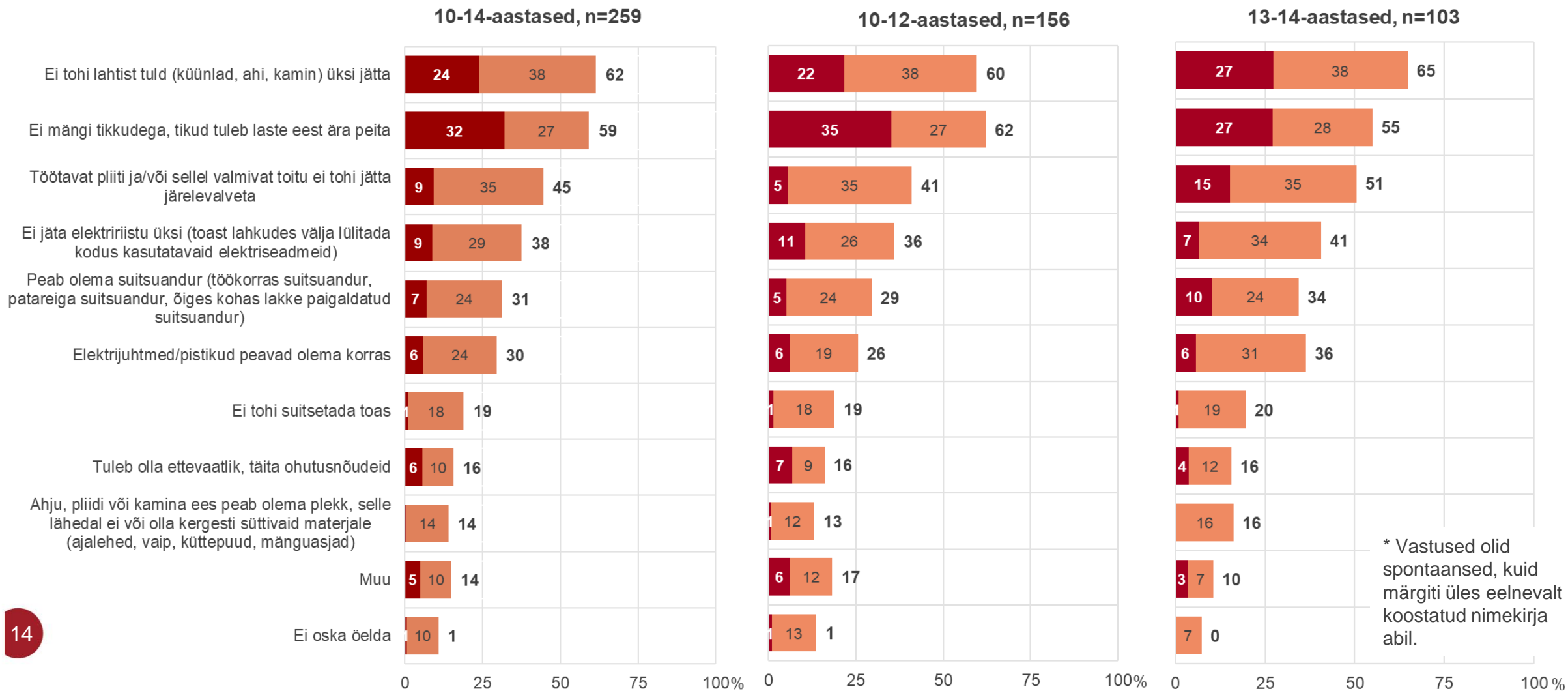

* Vastused olid spontaansed, kuid küsitlajaile kuvati nende ülesmärkimiseks eelnevalt koostatud nimekiri.
** Antud kategooriat hakati eristama alates 2020. aasta uuringust

Tuleohu ennetamine kodus, vanuserühmade võrdlus

Mida selleks teha tuleks, et kodus ei puhkeks tulekahju? Spontaanne vastus* (vastasid 10-14-aastased)

■ Mainis esimesena ■ Mainis järgmistena ■ Mainimine kokku

* Vastused olid spontaansed, kuid märgiti üles eelnevalt koostatud nimekirja abil.

Tuleohu ennetamine kodus, taustrühmade võrdlus

Mida selleks teha tuleks, et kodus ei puhkeks tulekahju? Spontaanne vastus, vastasid 10-14-aastased

Tabelis on toodud veeru %

Tabelis on **sinise värviga** tähistatud keskmisest oluliselt kõrgem tulemus ning **punase värviga** keskmisest oluliselt madalam tulemus 95% usaldusnivool

	Kõik vastajad, n=259	SUGU		VANUS		SUHTLUSKEEL		ASULATÜÜP			PA REGIOON				KLASS		
		Poiss, n=129	Tüdruk, n=130	10-12-aastased, n=156	13-14-aastased, n=103	Eesti, n=205	Muu keel, n=54	Pealinn, n=80	Muu linn, n=94	Maa-asula, n=85	Põhja, n=124	Lääne, n=35*	Lõuna, n=67	Ida, n=33*	1-3 klass, n=33*	4-6 klass, n=153	7-9 klass, n=73
Ei tohi lahtist tuld (küünlad, ahi, kamin) üksi jätta	62%	62%	61%	60%	65%	64%	54%	65%	55%	65%	68%	54%	64%	44%	73%	57%	67%
Ei mängi tikkudega, tikud tuleb laste eest ära peita	59%	64%	54%	62%	55%	56%	70%	49%	65%	64%	53%	63%	66%	69%	65%	62%	51%
Töötavat pliiti ja/või sellel valmivat toitu ei tohi jätta järelevalveta	45%	51%	38%	41%	51%	47%	37%	48%	42%	44%	48%	39%	51%	30%	54%	38%	55%
Ei jäta elektririistu üksi (toast lahkudes välja lülitada kodus kasutatavaid	38%	43%	32%	36%	41%	35%	50%	49%	32%	33%	47%	34%	29%	24%	40%	35%	43%
Peab olema suitsuandur (töökorras suitsuandur, patareiga suitsuandur, õiges kohas lakke paigaldatud suitsuandur)	31%	36%	27%	29%	34%	29%	39%	38%	31%	26%	31%	41%	37%	14%	42%	28%	35%
Elektrijuhtmed/pistikud peavad olema korras	30%	35%	24%	26%	36%	29%	32%	37%	25%	28%	29%	46%	34%	10%	26%	27%	37%
Ei tohi suitsetada toas	19%	26%	12%	19%	20%	17%	28%	24%	23%	11%	17%	26%	27%	9%	20%	18%	21%
Tuleb olla ettevaatlik, täita ohutusnõudeid	16%	15%	17%	16%	16%	18%	9%	8%	21%	19%	11%	28%	21%	11%	14%	16%	15%
Ahju, pliidi või kamina ees peab olema plekk, selle lähedal ei või olla kergesti süttivaid materjale (ajalehed, vaip, küttepuud, mänguasjad)	14%	17%	12%	13%	16%	16%	9%	10%	17%	16%	9%	28%	21%	8%	15%	12%	19%
Muu	14%	11%	17%	17%	10%	16%	9%	16%	15%	12%	15%	11%	18%	8%	11%	18%	8%
Ei oska öelda	1%	0%	1%	1%	0%	1%	0%	0%	0%	2%	0%	4%	0%	0%	0%	1%	0%

* Vastajate arv rühmas on väiksem kui 40 ning antud rühma kohta ei saa üldistusi teha

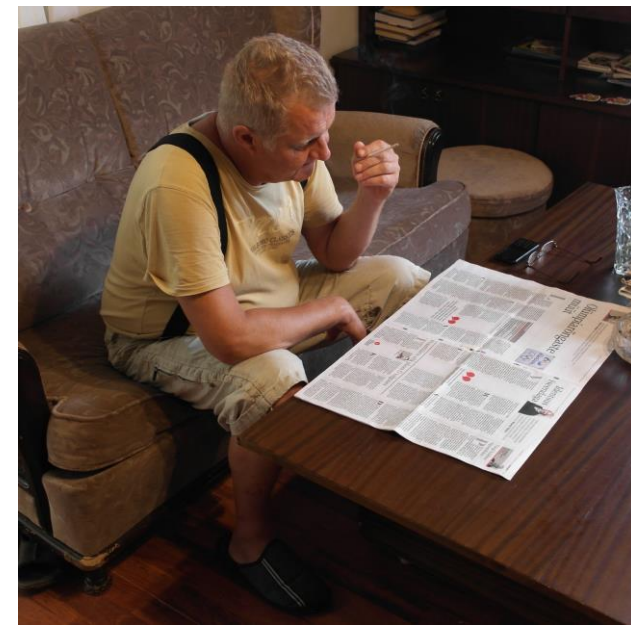
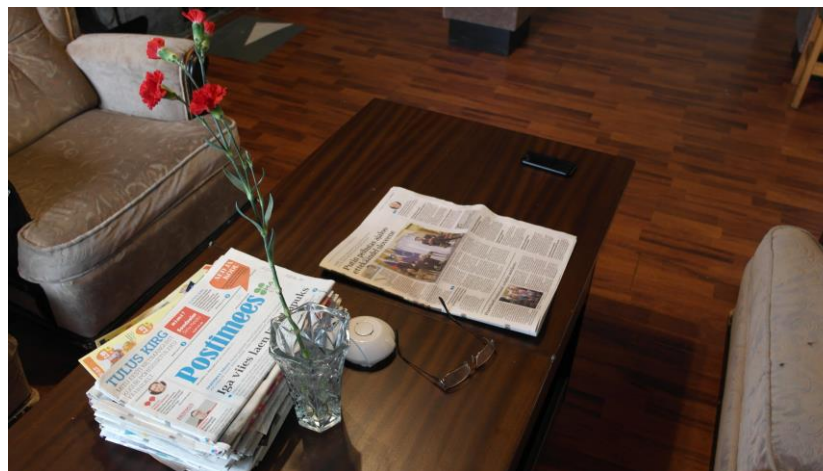
Kokkuvõte

Tuleohu olukordade äratundmine

- Kõigile 6-14-aastastele vastajatele näidati tulekahju ohtu kujutavaid fotosid. Kõik küsitletud lapsed tundsid tuleohu ära vähemalt ühel näidatud piltidest (varasemas kolmes uuringus uuringutes 98-100%). Kõige sagedamini tunni tuleohtlik olukord ära tikkudega mängimises (96%). Enamus lastest tundis ohtliku olukorra ära ka ukse alt immitsevas suitsus, mis viitab tulekahjule (84%), toas suitsetamises (79%), ülekoormatud pistikupesas/katkistes juhtmetes (79%) ning kergesti süttivates esemetes lahtise ahjuukse juures (76%). Kõige harvemini tundsid lapsed ohu ära pildil, mis kujutas vales kohas (laual) asetsevat suitsuandurit (46%). Erinevate ohuolukordade märkamine on nii 2022. kui 2024. aasta uuringutes suurenenud (võrreldes 2022. aastaga pole 2024. aastal sagenenud vaid lahtise ahjuuksega seotud ohtude märkamine).
- Võrreldes 6-9-aastastega tundsid 10-14-aastased sagedamini tuleohtlike olukordadena ära vales kohas asuva suitsuanduri (vastavalt 37% ja 54%), ülekoormatud pistikupesa/katkised juhtmed (73% ja 83%), lahtise ahjuukse/kergestisüttivad asjad selle läheduses (71% ja 80%) ning toas suitsetamise (71% ja 84%). Võrreldes eestikeelsete lastega märkasid muukeelsed lapsed lahtise ahjuuksega seotud ohte harvemini (vastavalt 79% ja 67%).
- Maalapsed tundsid ülekoormatud pistikupesast/katkistest juhtmetest tulenevad ohud ära sagedamini kui linnalapsed (vastavalt 85% ja 76%). Toas suitsetamises tundsid keskmisest sagedamini ohu ära pealinnas elavad lapsed (86%; muudes asulates 73-77%).
- Keskmiselt kõige vähem ohuolukordi tundsid ära Ida regiooni lapsed, näiteks märkasid nad keskmisest harvemini ohtu ülekoormatud pistikupesas/katkistes juhtmetes (65%; ülejäänud regioonides 80-82%), vales kohas asuvas suitsuanduris (vastavalt 33% ja 46-54%) ning ukse alt immitsevas suitsus (vastavalt 58% ja 85-90%). Viimati mainitud ohtu märkasid keskmisest sagedamini Põhja regiooni lapsed (90%). Toas suitsetamise ohu tundsid keskmisest harvemini ära Lääne regiooni lapsed (65%; ülejäänud regioonides 79-82%).
- Lapsed, kellega on kodus tuleohtudest räägitud, tundsid sagedamini ära ohu vales kohas asuvas suitsuanduris. Varasem kokkupuude tuleohuga erinevate tuleohtude äratundmist piltidel oluliselt ei mõjutanud.

Tuleohu olukordade äratundmine piltide järgi

6-14-aastastele vastajaile esitati järgnevad pildid ning paluti öelda, kas neil on kujutatud midagi ohtlikku

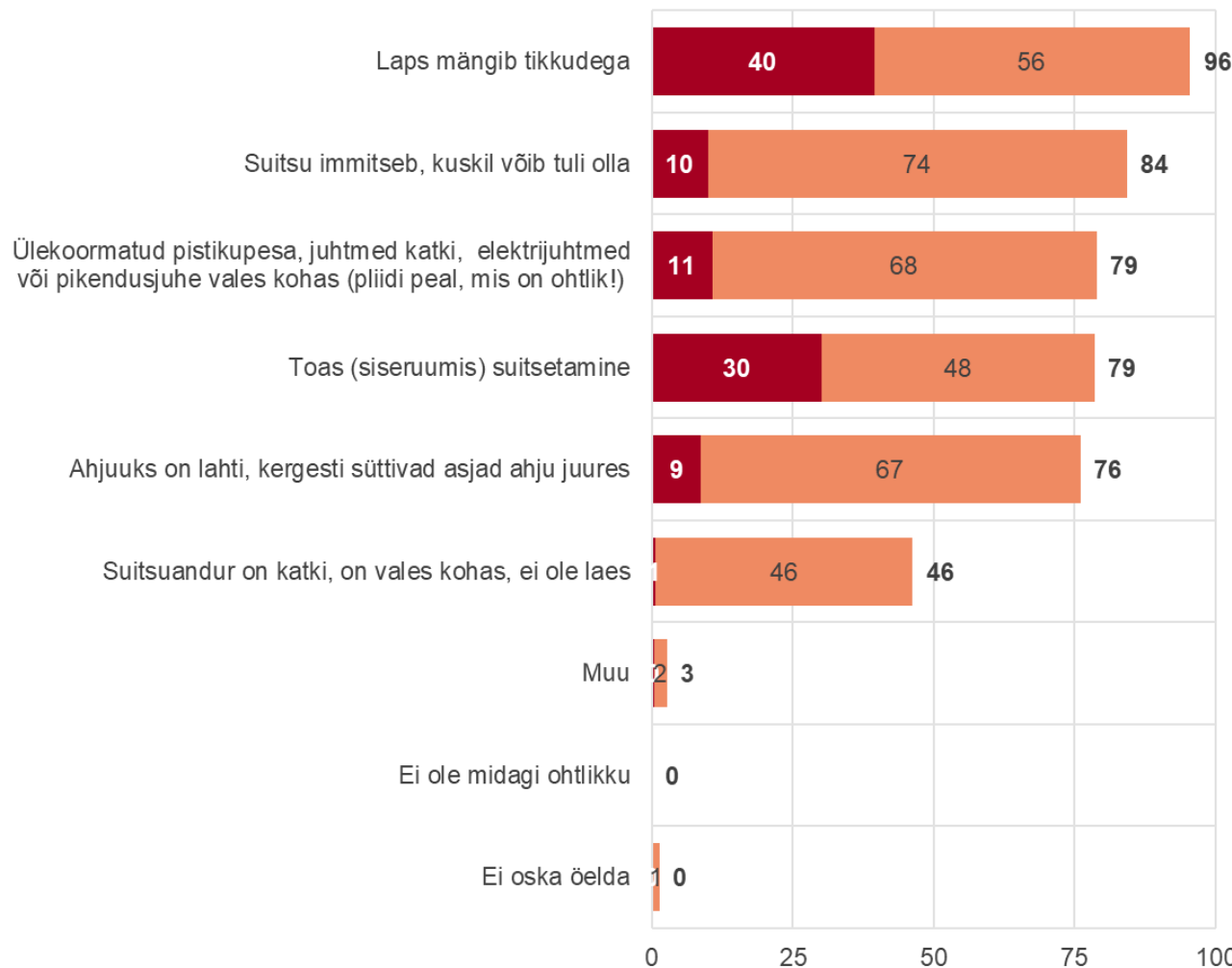
Tuleohu olukordade äratundmine piltide järgi

Kas neil piltidel on kujutatud midagi ohtlikku? Kui on, siis mis see on? Spontaanne vastus* (vastasid 6-14-aastased)

2024

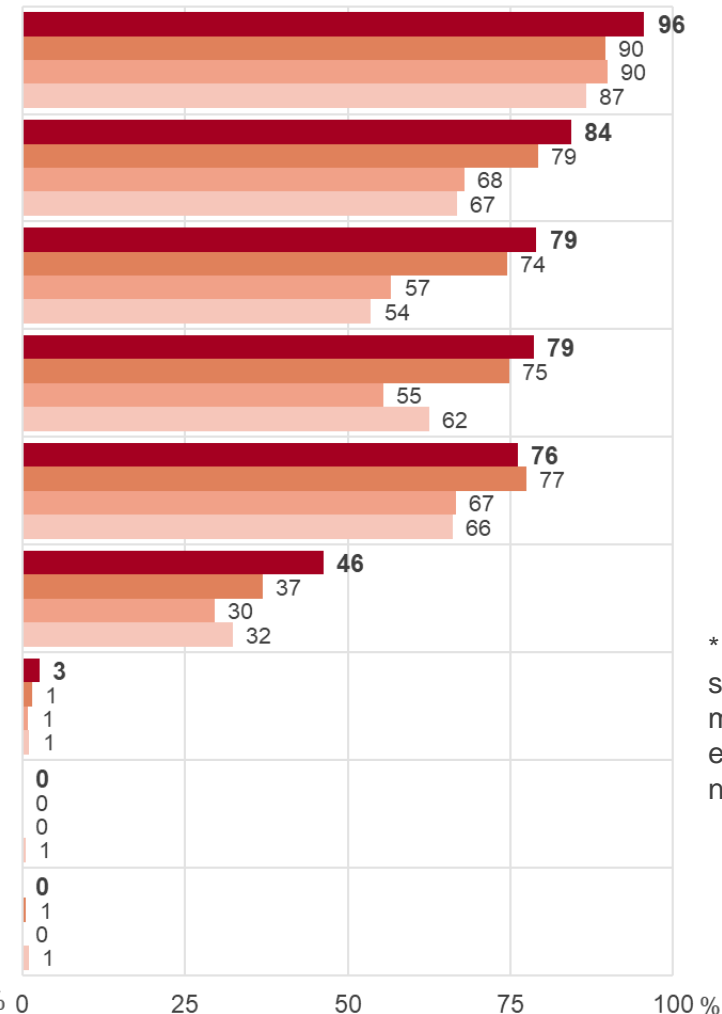
6-14-aastased, n=485

■ Mainis esimesena ■ Mainis järgmistena ■ Mainimine kokku

Mainimine kokku (ajaline võrdlus)

■ 2024 ■ 2022 ■ 2020 ■ 2018

* Vastused olid spontaansed, kuid märgiti üles eelnevalt koostatud nimekirja abil.

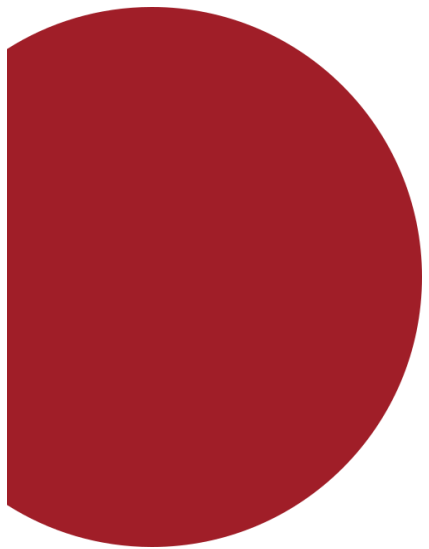
Tuleohu äratundmine piltide järgi, taustrühmade võrdlus

Kas neil pildidel on kujutatud midagi ohtlikku? Kui on, siis mis see on? Spontaanne vastus, vastasid 6-14-aastased

Tabelis on toodud veeru %

Tabelis on **sinise värviga** tähistatud keskmisest oluliselt kõrgem tulemus ning **punase värviga** keskmisest oluliselt madalam tulemus 95% usaldusnivool

	Kõik vastajad, n=485	SUGU		VANUS			SUHTLUSKEEL		ASULATÜÜP			PA REGIOON				KLASS			
		Poiss, n=250	Tüdruk, n=235	6-9-aastased, n=226	10-12-aastased, n=156	13-14-aastased, n=103	Eesti, n=381	Muu keel, n=104	Pealinn, n=150	Muulinn, n=172	Maaasula, n=163	Põhja, n=235	Lääne, n=64	Lõuna, n=130	Ida, n=56	Ei käi veel koolis, n=86	1-3 klass, n=173	4-6 klass, n=153	7-9 klass, n=73
Laps mängib tikkudega	96%	95%	96%	97%	94%	95%	96%	92%	95%	95%	97%	96%	96%	95%	92%	94%	98%	94%	96%
Suitsu immitseb, kuskil võib tuli olla	84%	86%	82%	84%	83%	87%	85%	83%	86%	82%	85%	90%	88%	85%	58%	84%	84%	83%	90%
Ülekoormatud pistikupesa, juhtmed katki, elektrijuhtmed või pikendusjuhe vales kohas (pliidi peal, mis on ohtlik!)	79%	79%	79%	73%	81%	87%	81%	73%	76%	75%	85%	82%	81%	80%	65%	63%	80%	81%	88%
Toas (siseruumis) suitsetamine	79%	79%	78%	71%	82%	87%	78%	82%	86%	77%	73%	82%	65%	79%	79%	66%	77%	79%	93%
Ahjuuks on lahti, kergesti süttivad asjad ahju juures	76%	78%	74%	71%	79%	80%	79%	67%	78%	73%	78%	77%	77%	78%	71%	64%	77%	78%	81%
Suitsuandur on katki, on vales kohas, ei ole laes	46%	48%	45%	37%	51%	58%	48%	39%	50%	46%	43%	46%	47%	54%	33%	31%	45%	48%	61%
Muu	3%	2%	3%	4%	3%	0%	3%	0%	6%	1%	1%	4%	3%	2%	0%	5%	3%	3%	0%
Ei ole midagi ohtlikku	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Ei oska öelda	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

**Laste ujumisoskus ja kodus tehtud
ennetustöö seoses veeohtudega**

Kokkuvõte

Laste ujumisoskus

- 6-14-aastastest lastest oskab ujuda 19% (st ujub vähemalt neli basseinipikkust ja suudab veepinnal vähemalt 3 minutit hõljuda). Ujuda oskavate laste osakaal pole võrreldes 2022. aastaga oluliselt muutunud (oli 22%).
- Kui 2022. aasta uuring näitas ujumisoskusega laste osakaalu suurenemist poiste seas, siis 2024. aastal on vastav osakaal taas vähenenud, langedes 29%-lt 20%-le. Tüdrukute seas vastav näitaja muutunud pole (2024. aastal 19%).
- Vanemates vanuserühmades on ujumisoskusega lapsi enam kui nooremates: 13-14-aastastest oskab ujuda 30%, 10-12-aastastest 27% ja 6-9-aastastest 7%. Eesti- ja muukeelsete laste võrdluses, regioonide võrdluses ning linna- ja maalaste võrdluses oli ujuda oskavate laste osakaal ühtlane.
- 48% lastest oli ujumist õppinud pereliikme(te)lt, 55% kooli ujumistunnis, 44% trennis/ujumiskursustel, 4% sõpradelt ning 6% muul viisil. Lastest 8% polnud ujumist õppinud; sagedamini 6-9-aastased (18%) või muukeelsed (14%) lapsed.
- Võrreldes 6-9-aastastega oli 10-14-aastaste seas enam neid, kes olid ujumist õppinud kooli ujumistunnis (vastavalt 28% ja 76%) või trennis/ujumiskursustel (38% ja 48%). Võrreldes muukeelsetega oli eestikeelsete laste seas enam neid, keda olid ujuma õpetanud pereliikmed (vastavalt 36% ja 51%) või kes õppisid ujumist kooli ujumistunnis (46% ja 58%), kuid vähem neid, kes olid ujumist õppinud trennis/kursustel (53% ja 41%). Pealinnas elavate laste seas oli keskmisest enam neid, kes olid ujumist õppinud trennis/ujumiskursustel (57%; muudes asulates 36-39%), kuid keskmisest vähem neid, kes olid seda õppinud kooli ujumistunnis (vastavalt 46% ja 59-60%) või pereliikmelt (34% ja 51-58%). Regioonide võrdluses oli lapsi, kes olid õppinud ujumist koolis, kõige enam Lõuna ja Ida regioonis (vastavalt 64% ja 65%, ülejäänud regioonides 49-52%). Lõuna regioonis oli keskmisest enam neid lapsi, kellele olid ujumist õpetanud pereliikmed (68%) või sõbrad (12%) ning Põhja regioonis neid lapsi, kes olid ujumist õppinud trennis/kursustel (53%).

Kokkuvõte

Kodus tehtud ennetustöö seoses veeohtudega

- Kui 2020. ja 2022. aastate võrdluses suurenes laste osakaal, kellega on kodus räägitud veeohtudest (81%→85%), siis 2024. aastal on vastav osakaal taas vähenenud (80%). Nende laste osakaal, kellega on kodus räägitud suvistest veeohtudest, on võrreldes 2022. aastaga vähenenud 75%-lt 69%-le ja nende laste osakaal, kellega on räägitud talvistest veeohtudest, on vähenenud 62%-lt 54%-le. Siiski on nende laste osakaal, kellega on kodus räägitud talvistest veeohtudest, jätkuvalt kõrgem kui 2020. aastal (mil vastav näitaja oli 47%).
- Nooremate lastega on kodus veeohtudest (nii suvistest kui talvistest) räägitud vähem kui vanematega – kodus oli veeohtudest kuulnud 71% 6-9-aastastest, 85% 10-12-aastastest ja 90% 13-14-aastastest. Eesti- ja muukeelsete laste vahel ilmnesid erinevused talviseid veeohte puudutava koduse ennetustöö osas – neist oli kodus kuulnud 59% eesti- ja 35% muukeelsetest lastest. Pealinnas elavad lapsed olid kodus veeohtudest (nii suvistest kui talvistest) kuulnud harvemini kui ülejäänud lapsed (suvistest veeohtudest oli kuulnud 59% ja talvistest 43% pealinnas elavatest lastest). Maalapsed olid talvistest veeohtudest kodus kuulnud sagedamini kui linnalapsed (vastavalt 64% ja 48%). Keskmisest sagedamini olid kodus veeohtudest (nii suvistest kui talvistest) kuulnud Lõuna regiooni lapsed (suvistest 86% ja talvistest 75%) ning keskmisest harvemini Põhja regiooni lapsed (suvistest 60% ja talvistest 47%; samas oli talviste veeohtude osas antud näitaja ka Lääne ja Ida regioonis pea sama madal: 48%).
- Suvise veeohutusega seoses on kodus täiskasvanutega räägitud eelkõige sellest, et veekogu äärde/vette ei tohi üksi minna (38% lastest, kellega on suvistest veeohtudest räägitud) ning ei tohi minna liiga sügavale vette (29%). Talviste veeohtudega seoses on räägitud eelkõige jääle minekuga seotud ohtudest – et ei tohi minna nõrgale/kontrollimata jääle (42% lastest, kellega on talvistest veeohtudest räägitud) või et jääle ei tohi üldse minna (36%). Selgesuunalisi muutusi suviste ja talviste veeohtude mainimises on perioodil 2018-2024 toimunud vähe. Mõnevõrra on kasvanud laste teadlikkus sellest, et ei tohi minna liiga sügavasse vette (2018. aastal mainis seda 19% ja 2024. aastal 29% küsitletud lastest) ning et ettevaatlik tuleb olla lainetuse/hoovustega, vaadata rannas lipu värvi (vastavalt 1% ja 5%).

Kokkuvõte

Ennetustöö seoses veeohtudega

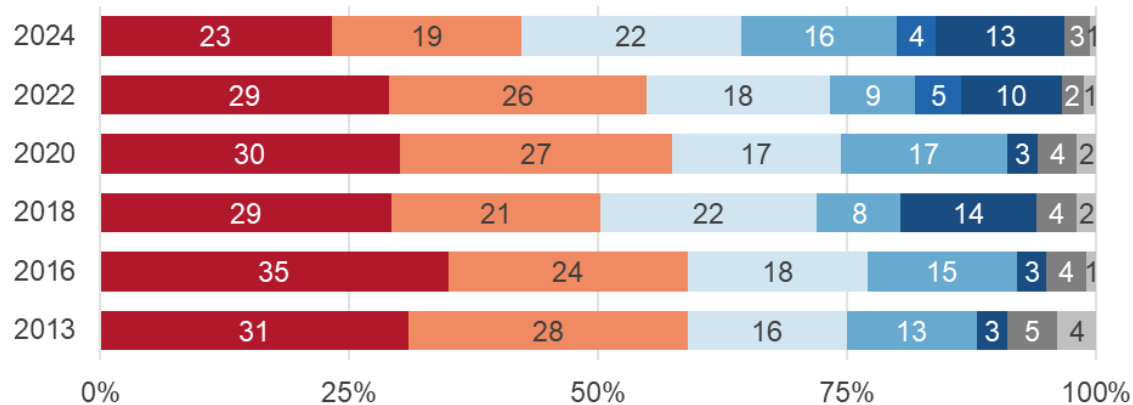
- 78% lastest (2022. aastal samuti 78%) oli veeohtudest kuulnud ka muudest allikatest peale kodu, sealjuures 64% koolist/lasteaiast õpetajalt, 21% koolist/lasteaiast kellegilt teiselt peale õpetaja (vastav osakaal on kolme viimase uuringu võrdluses vähenenud) ning 20% telerist. Ülejäänud infoallikaid mainiti harvemini.
- Võrreldes tüdrukutega oli poiste seas levinum veeohtude kohta teabe saamine internetist/sotsiaalmeediast (tüdrukutest 6% ja poistest 12%). Mida vanema vanuserühmaga oli tegu, seda rohkematest erinevatest allikatest oldi veeohtude kohta infot saadud.
- Võrreldes muukeelsete lastega oli eestikeelsete laste seas levinum antud teemal info saamine telerist (vastavalt 9% ja 23%) ja internetist/sotsiaalmeediast (5% ja 10%). Regioonide võrdluses olid veeohtude kohta kõige rohkematest erinevatest allikatest teavet saanud Lõuna regiooni lapsed (sealjuures oli Lõuna regioonis võrreldes teiste regioonidega levinum teabe saamine koolist).
- Ise oli veeohtudega kokku puutunud (sattunud veekogul viibides hätta või uppumisohtu) 21% lastest (2022. aastal 16%, st vastav osakaal on suurenenud). Võrreldes tüdrukutega oli veeohuga kokku puutunute osakaal kõrgem poiste seas (16% ja 27%). Keskmisest madalam oli veeohuga kokku puutunud laste osakaal Lõuna regioonis (15%; ülejäänud regioonides 22-28%).

Laste ujumisoskus

Vastasid 6-14-aastased (485 vastajat). 6-9-aastaste laste puhul aitas ujumisoskust hinnata lapsevanem või muu tema eest vastutav isik, 10-14-aastased hindasid oma ujumisoskust ise.

Kui palju Sina jaksad/Teie laps jaksab suvel veekogus või basseinis ilma peatusteta ujuda?

- Ei oska ujuda (ujub vähem kui ühe basseinipikkuse, mõeldud on 25 m basseini)
- Ujud/ujub peatusteta ühe basseinipikkuse
- Ujud/ujub peatusteta ja äärest kinni võtmata basseinis edasi ja tagasi (st 50m)
- Ujud/ujub peatusteta kuni neli basseinipikkust (ehk 100 m)*
- Ujud/ujub peatusteta kuni kuus basseinipikkust (ehk 150 m)**
- Ujud/ujub peatusteta kuni kaheksa basseinipikkust (ehk 200 m) või enam***
- Ei oska öelda, aga on ujumiskursustel käinud
- Muu/ei oska öelda

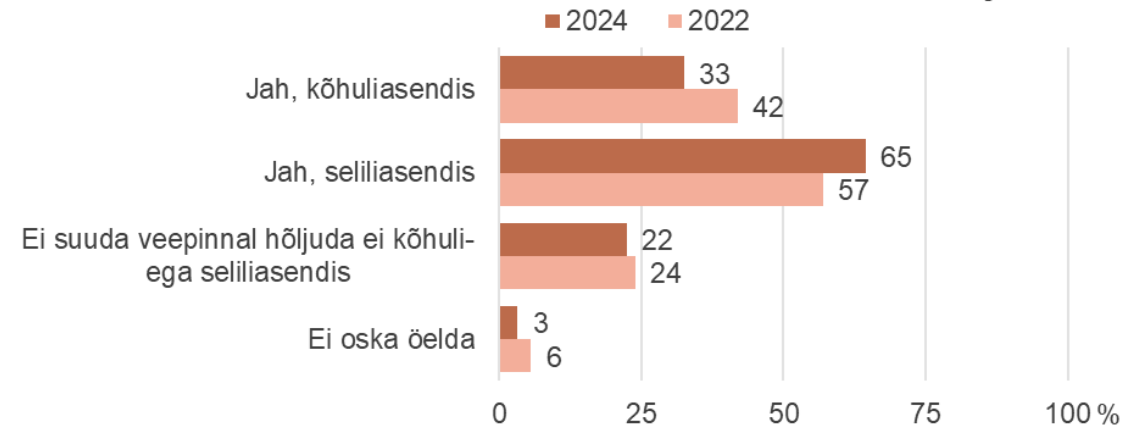

* 2020. aasta uuringus oli vastusevariandi sõnastus: „Ujud/ujub rohkem kui kaks basseinipikkust“

** Enne 2022. aastat läbi viidud uuringutes see vastusevariant puudus

*** 2020. aasta uuringus oli vastusevariandi sõnastus: „Ujud/ujub vabalt üle tunni aja ilma peatusteta“, varasemates uuringutes: „Ujud/ujub peatusteta ja äärest kinni võtmata enam kui neli basseinipikkust (ehk üle 100 m)“

Kas Sa suudad vähemalt 3 minutit järjest veepinnal hõljuda?

Ujumisoskuse definitsioon Eestis: hüppab sügavasse vette, ujub 100 m rinnuli asendis, sukeldub, toob käega põhjast eseme, püsib paigal puhates ja asendeid vahetades kolm minutit, ujub seejärel 100 m selili asendis ja väljub veest.

Käesolevas uuringus määratleti ujumisoskus järgnevalt: laps ujub vähemalt neli basseinipikkust ja suudab veepinnal vähemalt 3 minutit hõljuda. **Neid lapsi oli 6-14-aastaste seas 19% (2022. aastal 22%, vastav osakaal pole muutunud).**

Varasemates uuringutes on laste ujumisoskus olnud määratletud järgnevalt: laps suudab ujuda rohkem kui kaks basseinipikkust.

Rohkem kui kaks basseinipikkust suutis ujuda:

2020. aastal: 20% lastest

2018. aastal: 22% lastest

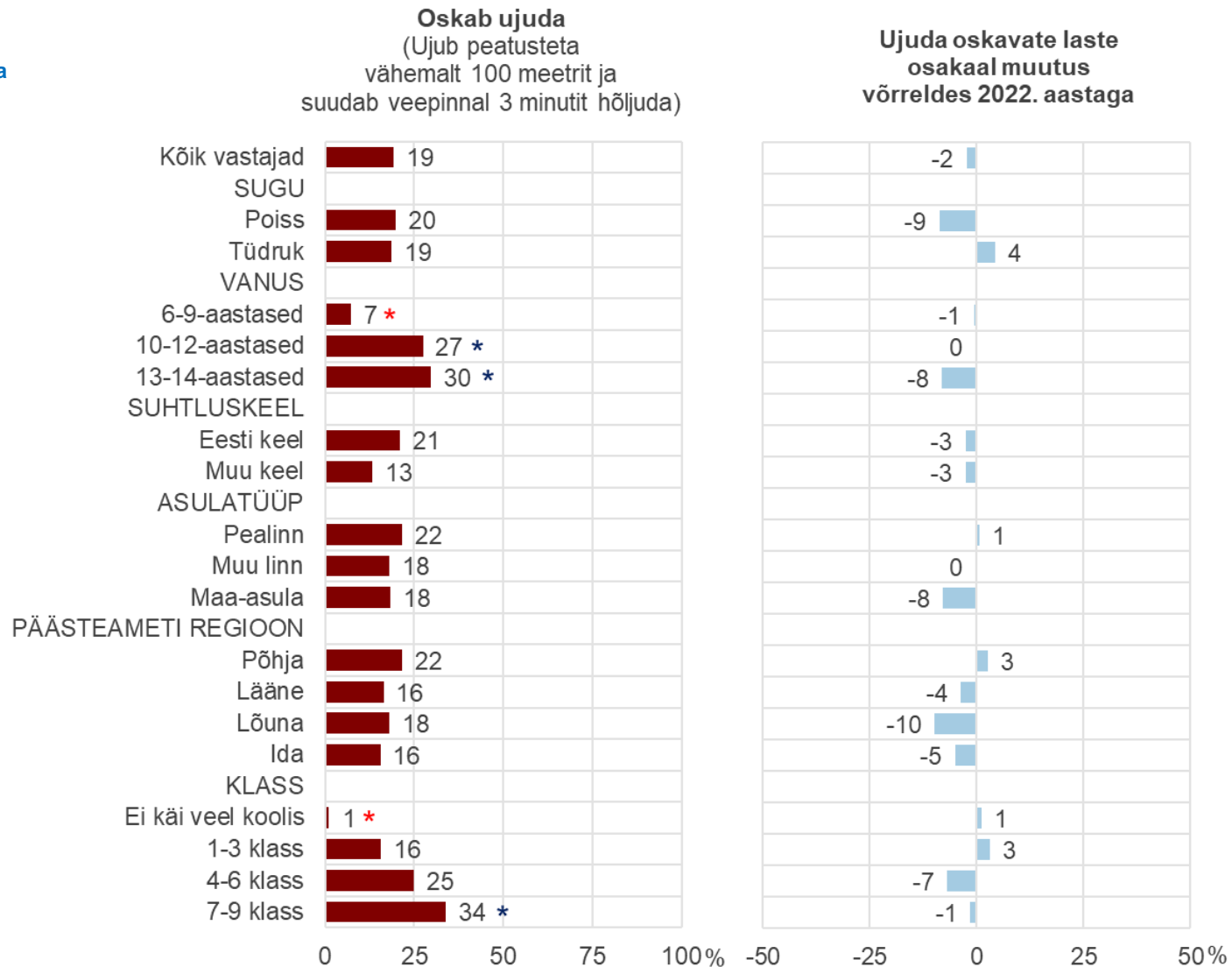
2016. aastal: 18% lastest

2013. aastal: 16% lastest

Laste ujumisoskus, taustrühmade võrdlus

Vastased 6-14-aastased (485 vastajat)

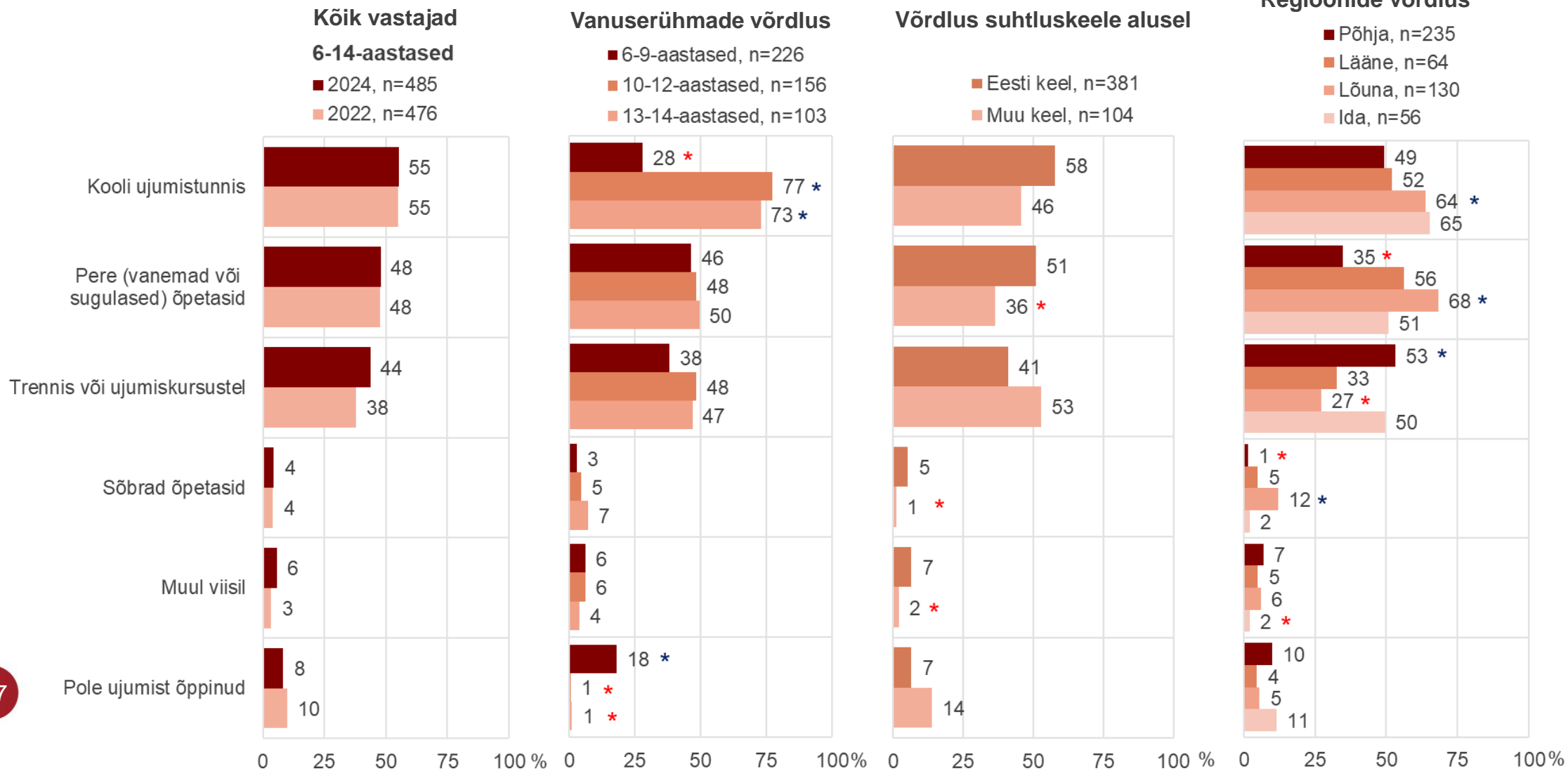
Joonisel on **sinise tärniga** tähistatud keskmisest oluliselt kõrgem tulemus ning **punase tärniga** keskmisest oluliselt madalam tulemus 95% usaldusnivool

Kus oled ujumist õppinud?

Vastasid 6-14-aastased

Joonisel on **sinise tärniga** tähistatud keskmisest oluliselt kõrgem tulemus ning **punase tärniga** keskmisest oluliselt madalam tulemus 95% usaldusnivool.

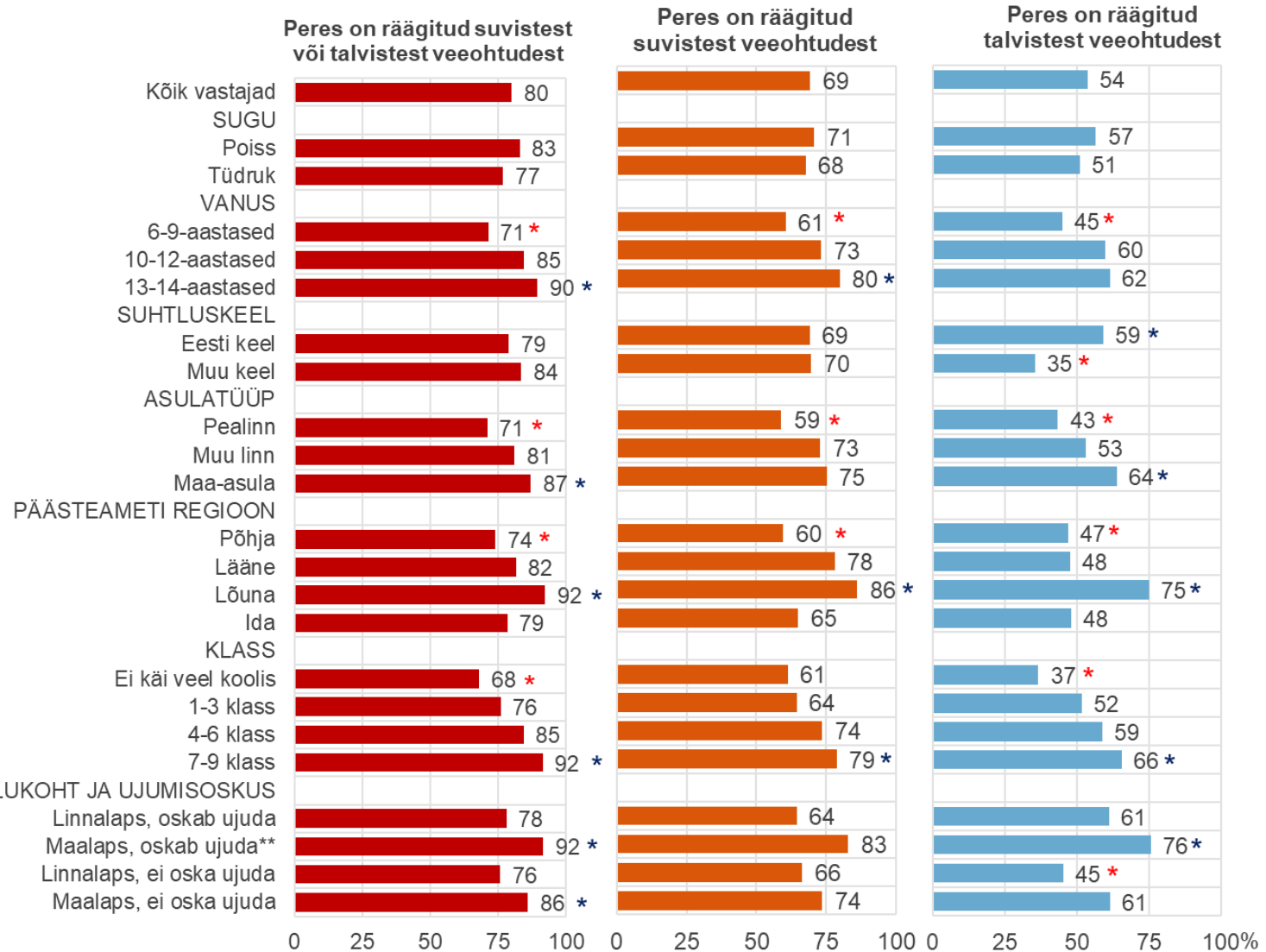
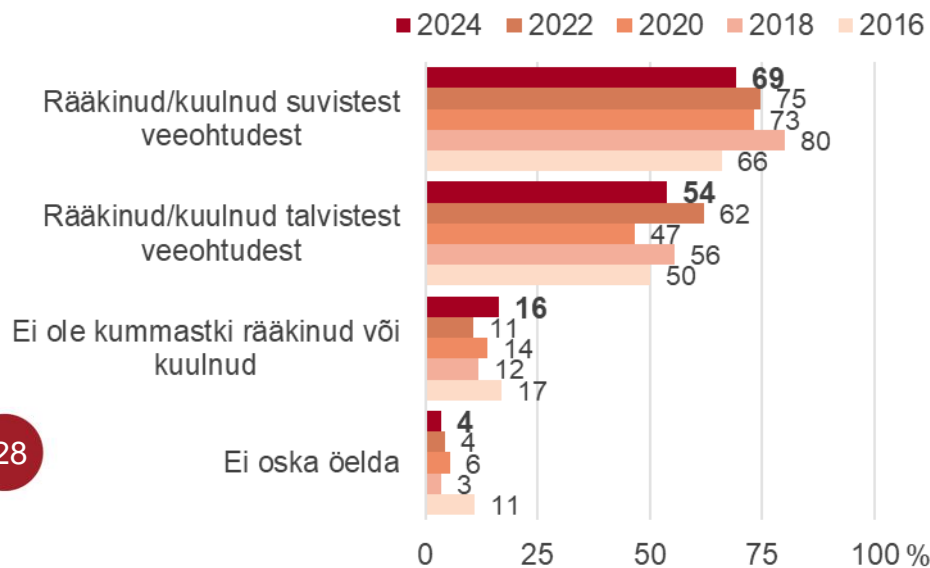
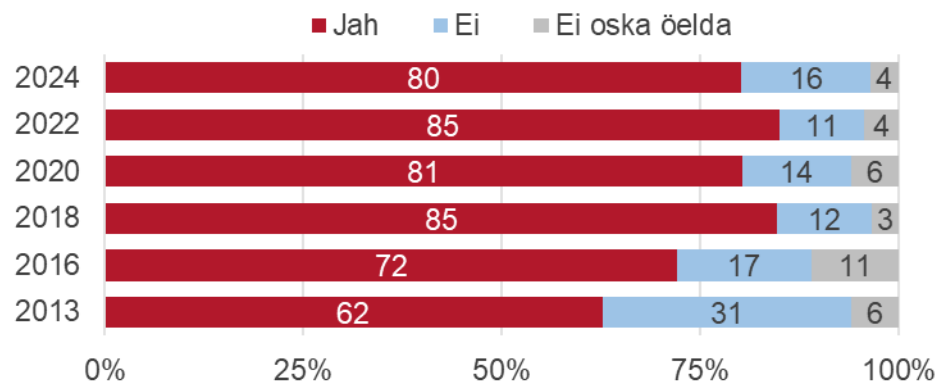

Kodus täiskasvanutega rääkimine talvistest ning suvistest ohtudest veekogul

Vastased 6-14-aastased

Joonisel on sinise tärniga tähistatud keskmisest oluliselt kõrgem tulemus ning punase tärniga keskmisest oluliselt madalam tulemus 95% usaldusnivool.

Kas Sa oled kodus täiskasvanutega rääkinud või neilt kuulnud talvistest või suvistest ohtudest veekogul?

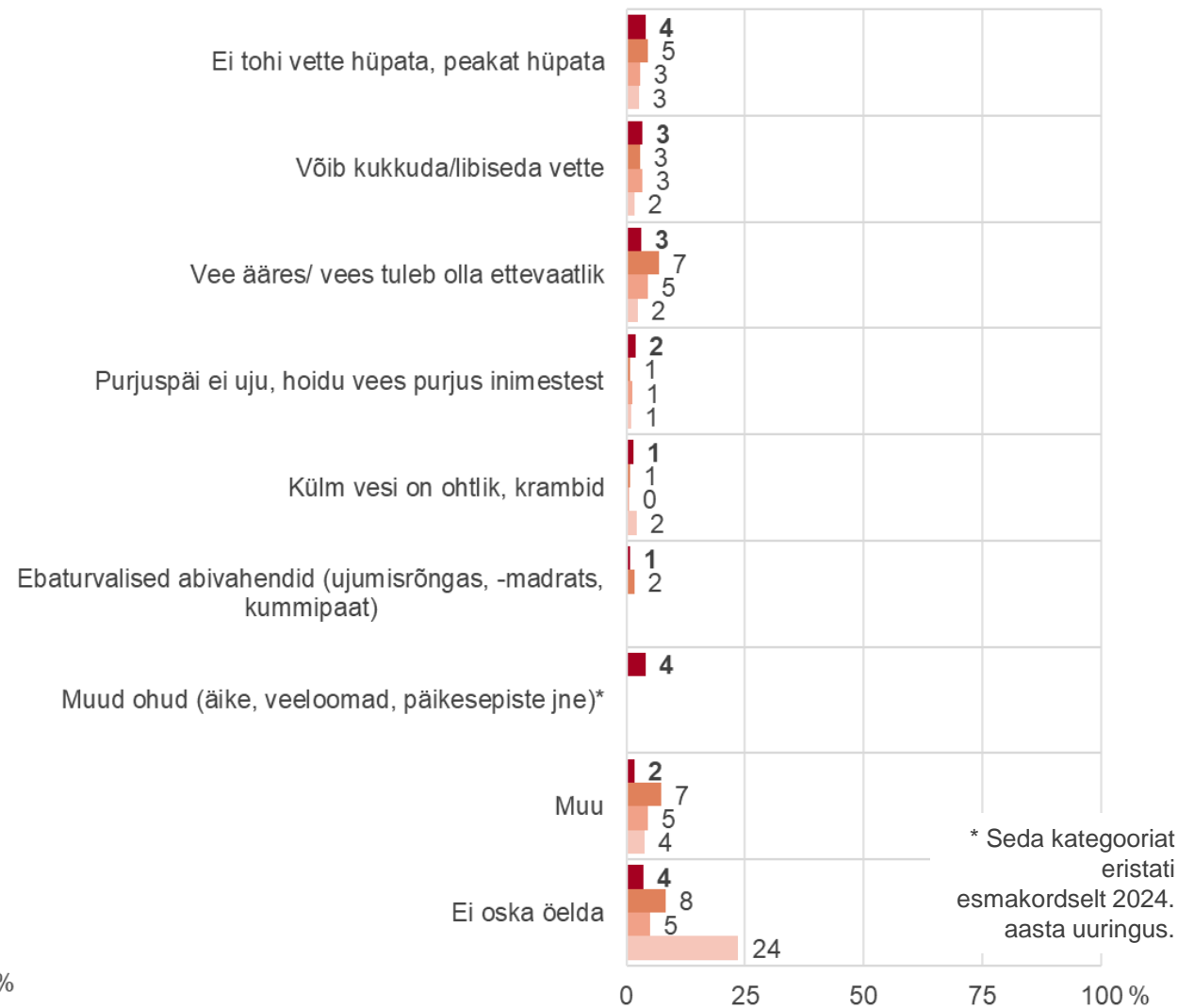
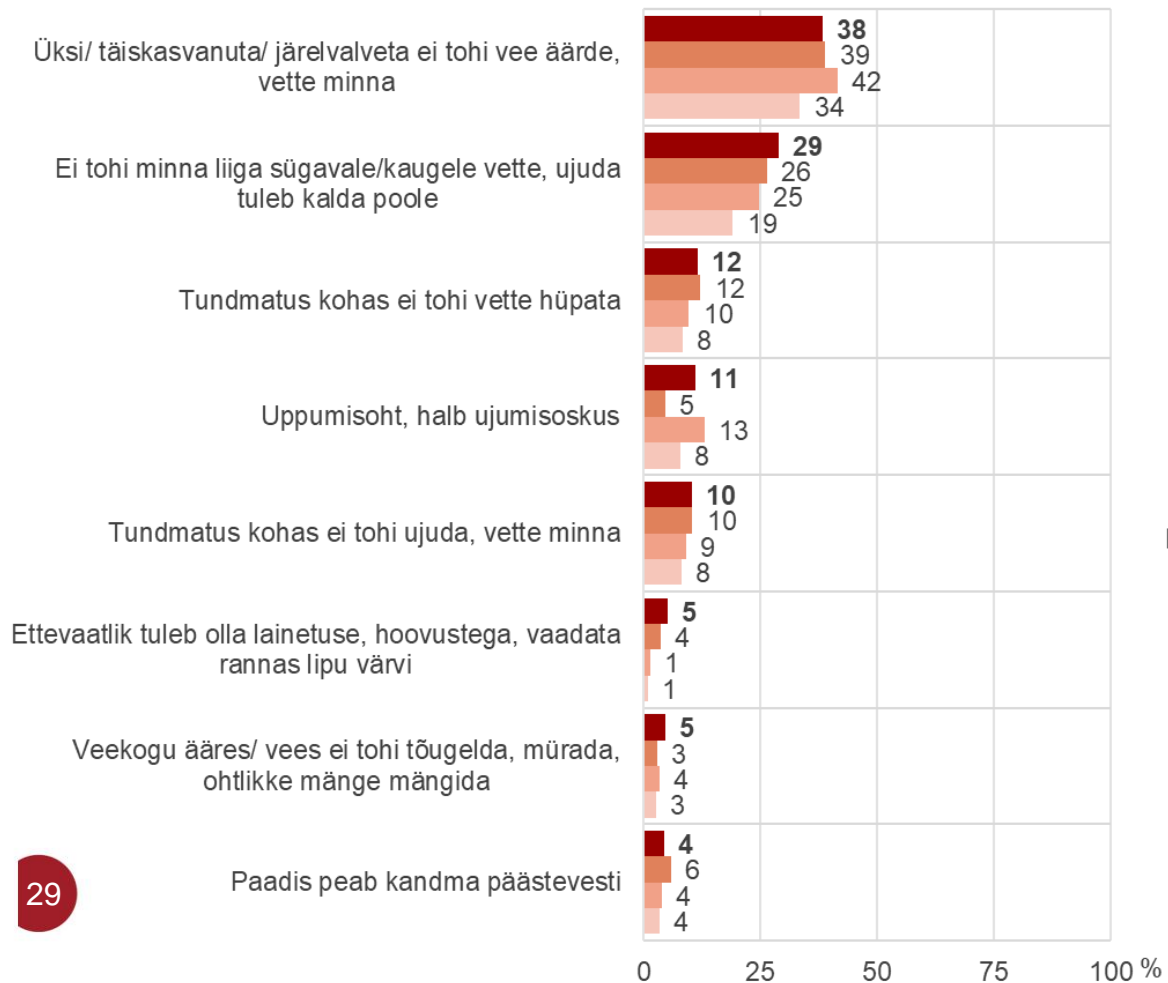

** Vastajate arv rühmas on väiksem kui 40 ning antud rühma kohta ei saa üldistusi teha

Teemad, millest on suvise veeohutusega seoses kodus räägitud, ajaline võrdlus

Spontaanne vastus (vastasid 6-14-aastased, kellega on kodus räägitud suvisest veeohutusest)

■ 2024, n=335 ■ 2022, n=355 ■ 2020, n=335 ■ 2018, n=365

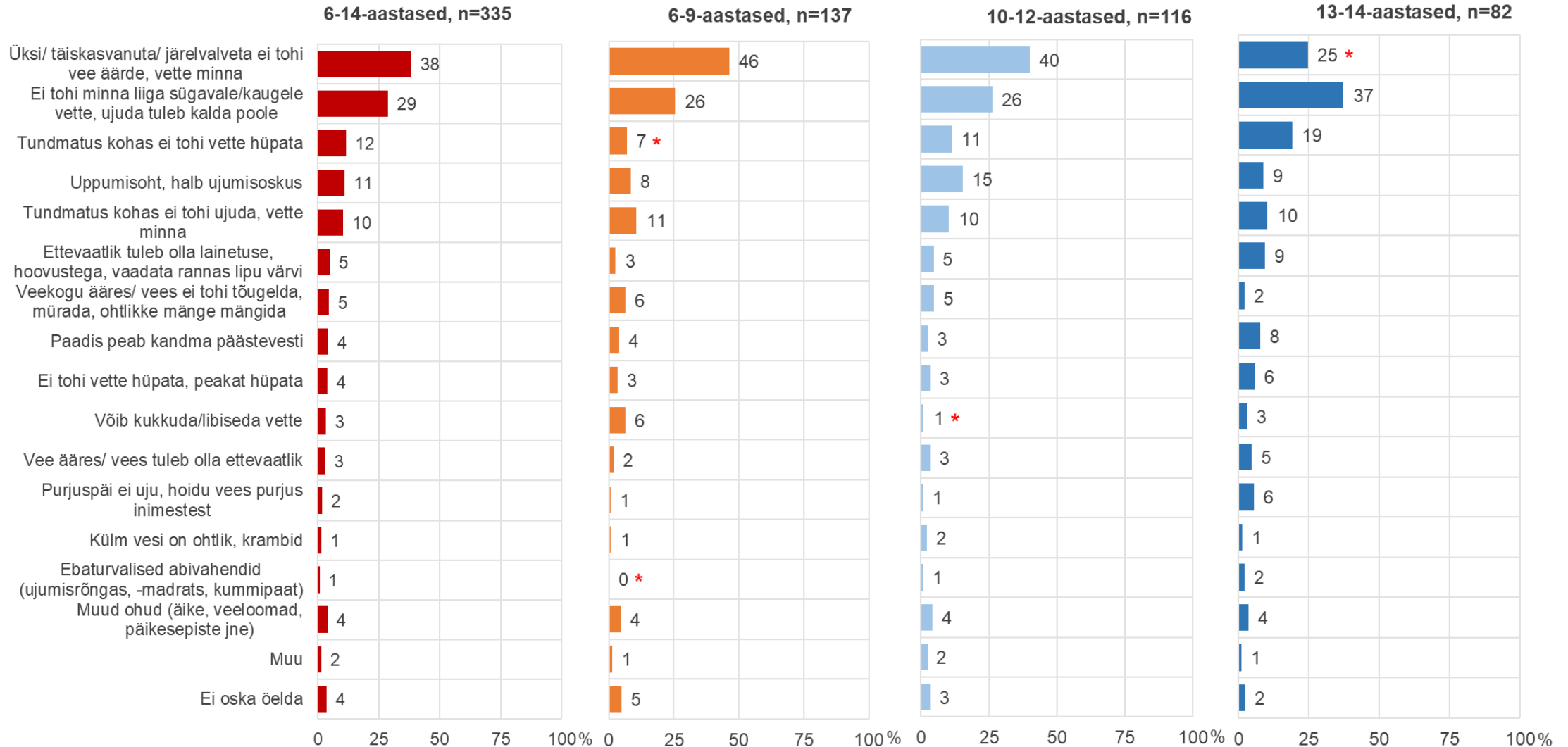

* Seda kategooriat eristati esmakordselt 2024. aasta uuringus.

Teemad, millest on suvise veeohutusega seoses kodus räägitud, vanuserühmade võrdlus

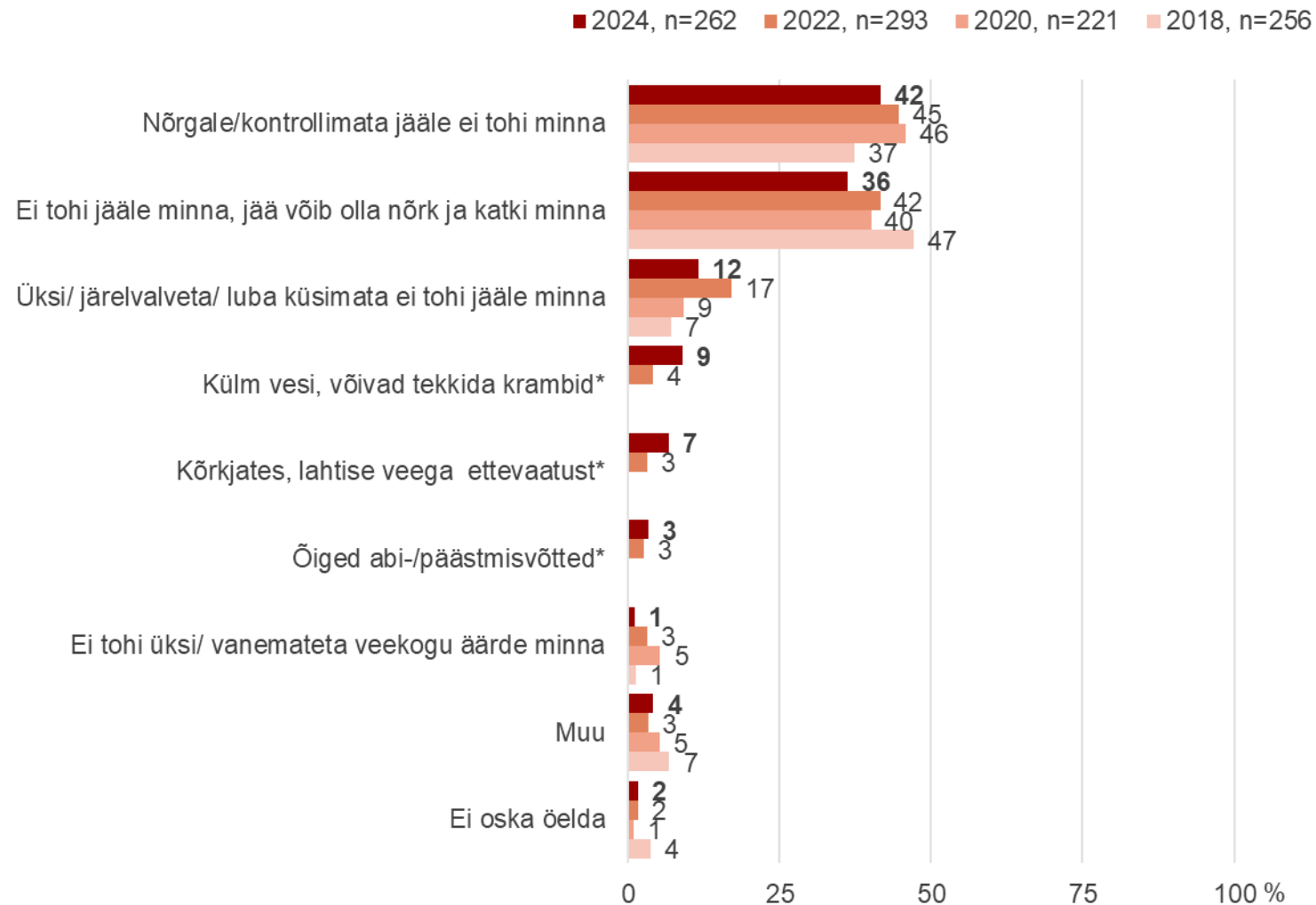
Spontaanne vastus (vastasid 6-14-aastased, kellega on kodus räägitud suvisest veeohutusest)

Joonisel on punase tärniga tähistatud keskmisest oluliselt madalam tulemus 95% usaldusnivool.

Teemad, millest on talvise veeohutusega seoses kodus räägitud, ajaline võrdlus

Spontaanne vastus (vastasid 6-14-aastased, kellega on kodus räägitud talvisest veeohutusest)

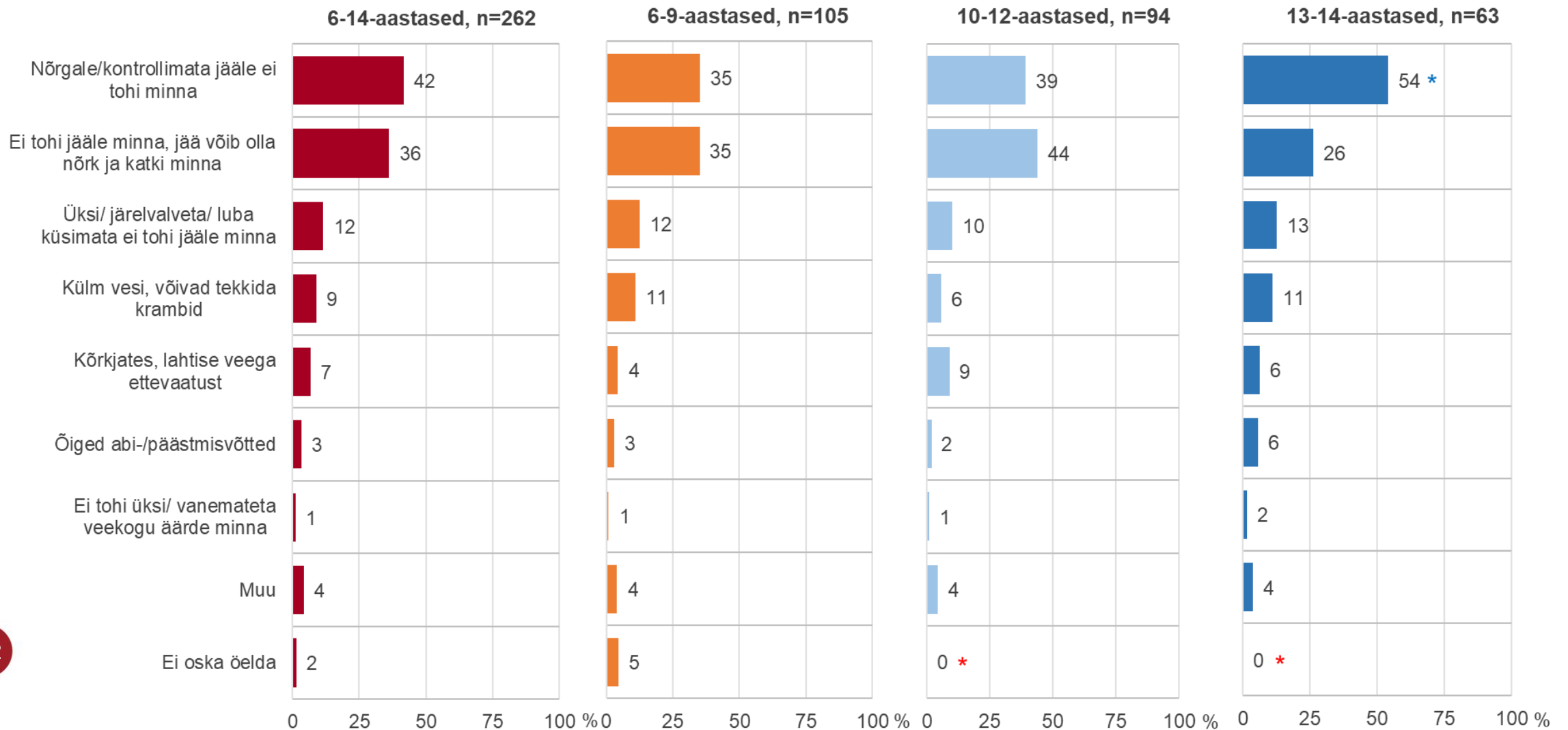

* Aastatel 2020 ja 2018 läbi viidud uuringutes neid kategooriaid ei eristatud.

Teemad, millest on talvise veeohutusega seoses kodus räägitud, vanuserühmade võrdlus

Spontaanne vastus (vastasid 6-14-aastased)

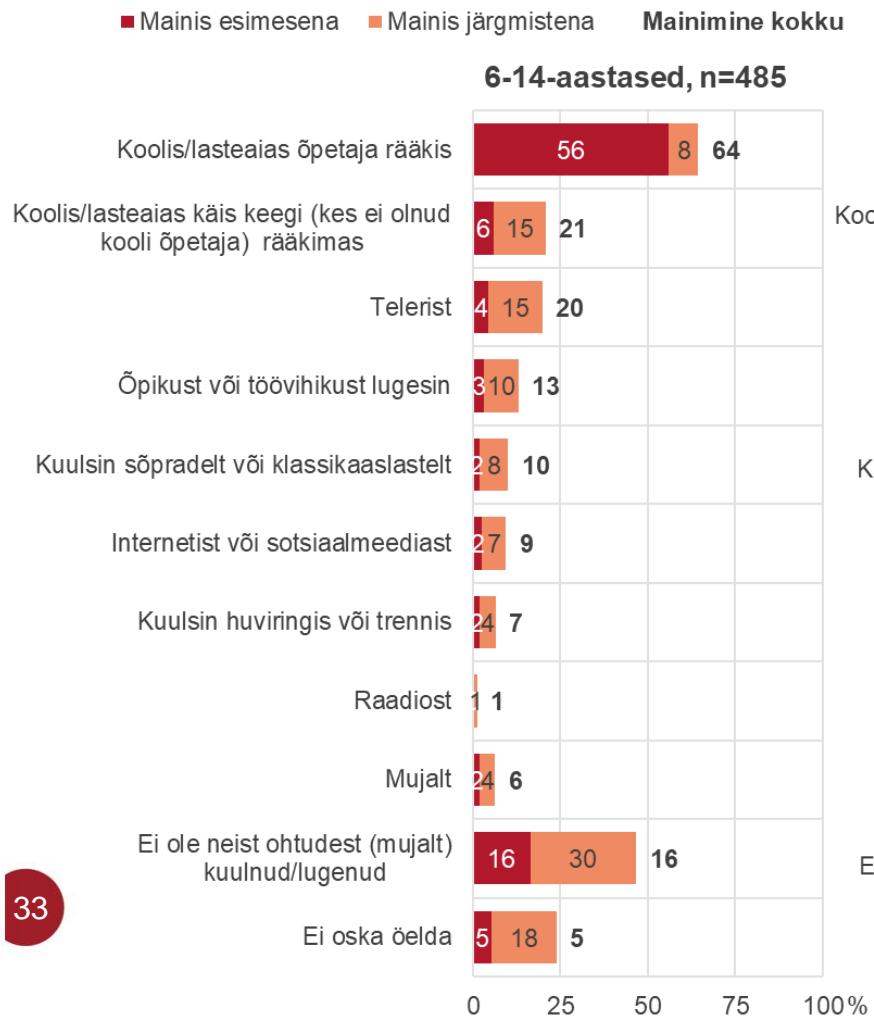
Joonisel on **sinise tärniga** tähistatud keskmisest oluliselt kõrgem tulemus ning **punase tärniga** keskmisest oluliselt madalam tulemus 95% usaldusnivool.

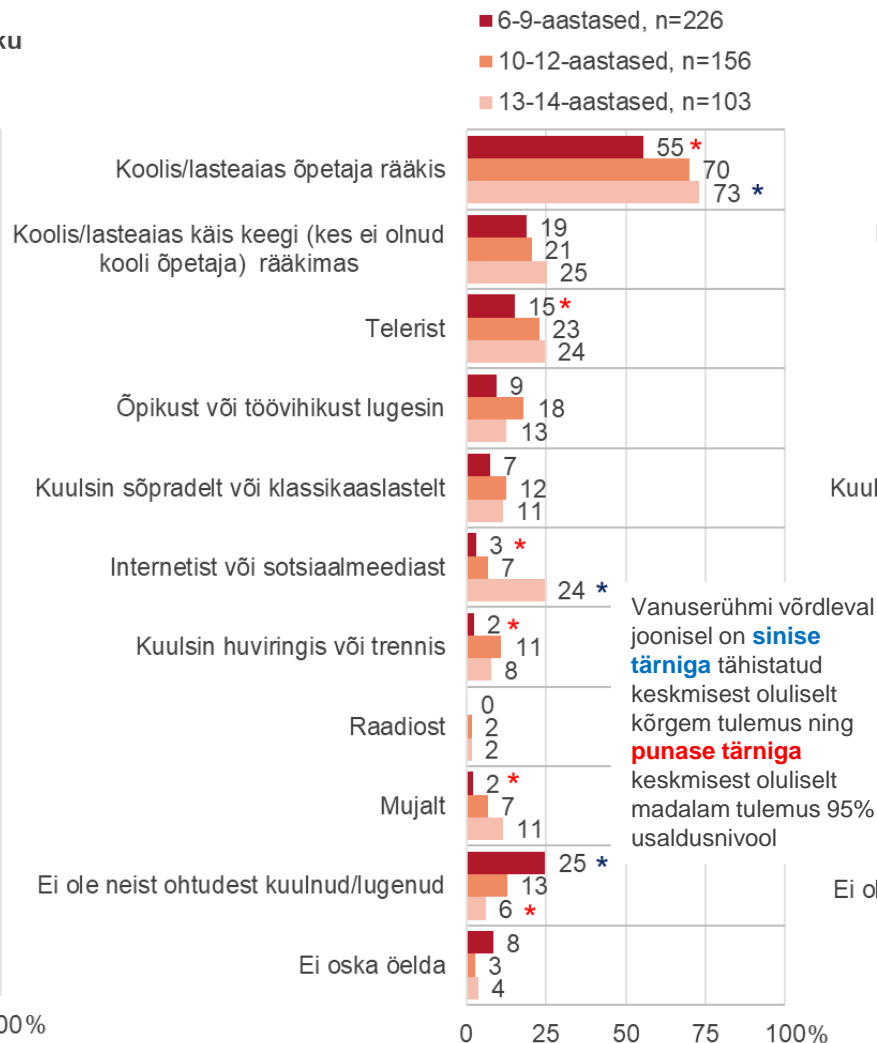
Veeohutusest kuulmine muudest allikatest

Kas Sa oled ka mujalt kuulnud või lugenud talvistest ning suvistest ohtudest veekogul? Kui jah, siis kust? (vastasid 6-14-aastased)

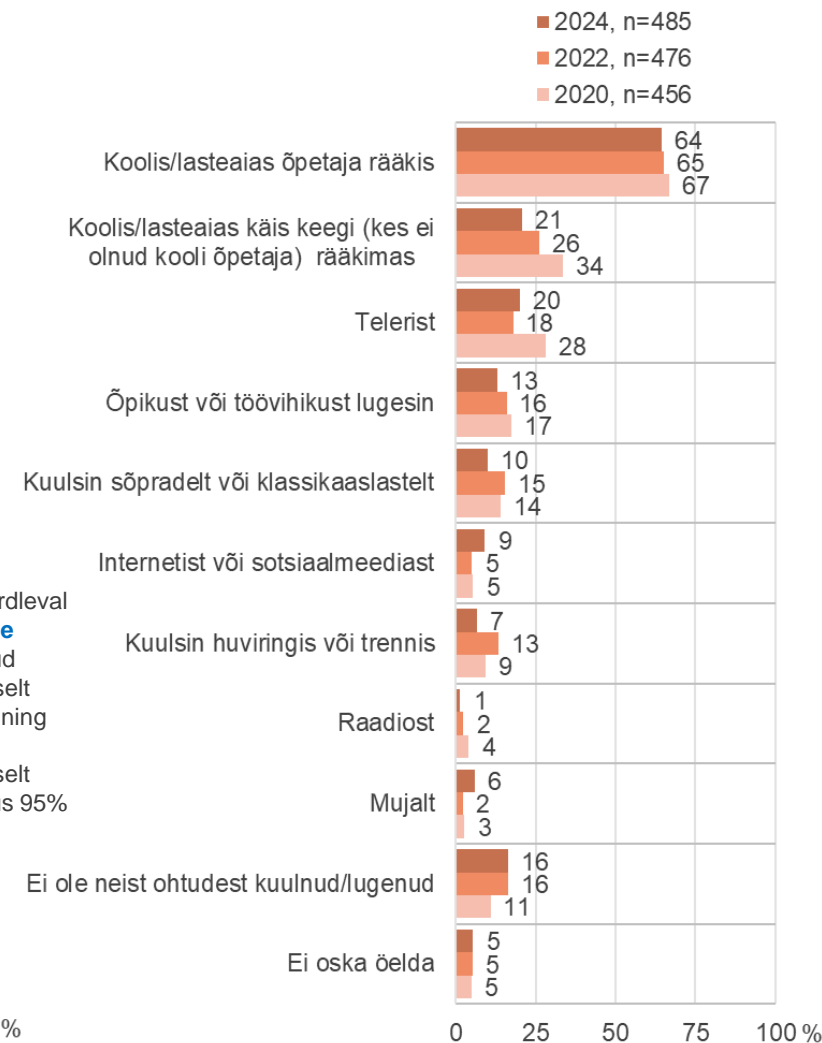
Esimestena+järgmistena mainitud

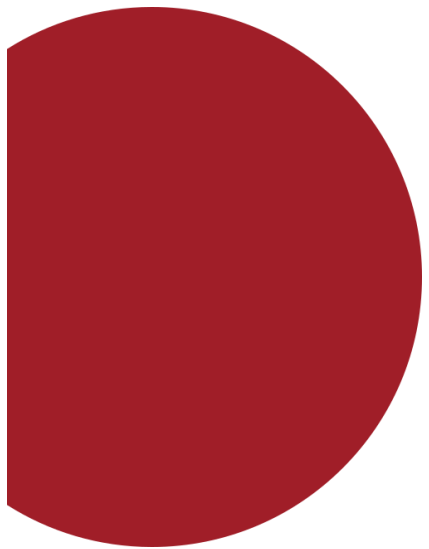

Mainimine kokku, vanuserühmade võrdlus

Mainimine kokku, ajaline võrdlus

Suvine veeohutus

Kokkuvõte

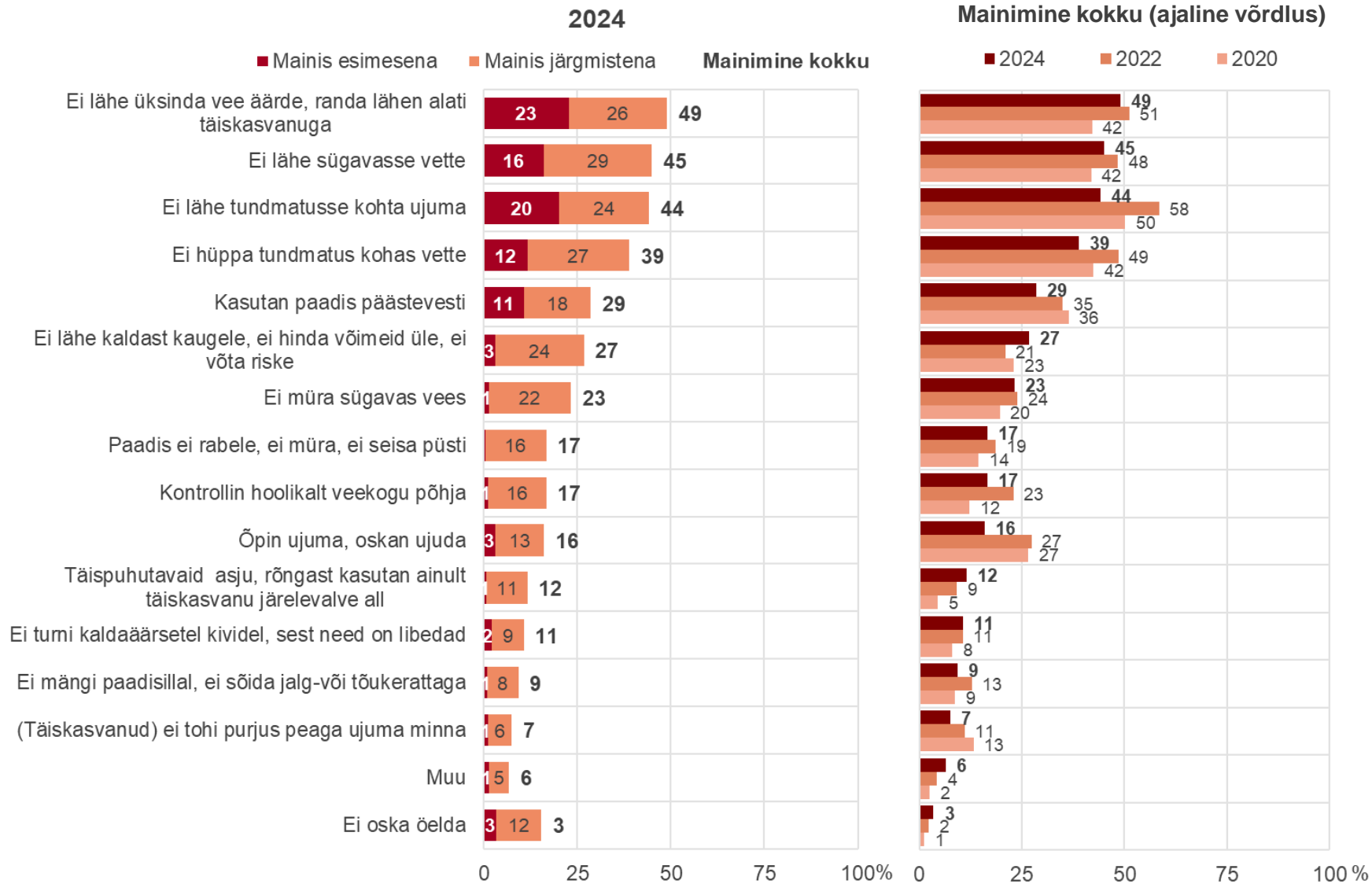
Suvine veeohutus

- Suviste veeohtude vältimise võimalustena nimetasid 10-14-aastased lapsed kõige sagedamini seda, et tuleks hoiduda üksinda vee äärde minekust (spontaanselt mainis 49%), sügavasse vette minekust (45%), tundmatusse kohta ujuma minekust (44%) ja tundmatus kohas vette hüppamisest (39%). Muid tegevusi toodi esile harvemini. Ühtegi ennetavat tegevust ei osanud nimetada 3% lastest (2022. aastal 2%).
- Võrreldes 2022. aastaga tõid lapsed suviste veeohtude ennetamise võimaluste seas 2024. aastal harvemini esile seda, et tuleks hoiduda tundmatusse kohta ujuma minekust (58%→44%) ning et tuleks õppida ujuma (27%→16%). Taas on vähenenud ka nende osakaal, kes mainisid, et vältida tuleks tundmatus kohas vettehüppamist (49%→39%) ning et hoolikalt tuleks kontrollida veekogu põhja (23%→17%). Varasemast sagedamini toodi esile seda, et ei tohiks minna kaldast kaugele/hinnata oma võimeid üle/võtta riske (21%→27%).
- Võrreldes tüdrukutega ütlesid poisid sagedamini, et suviste veeohtude vältimiseks ei tohiks minna tundmatusse kohta ujuma (vastavalt 36% ja 52%), sügavas vees mürada (14% ja 32%), paadis mürada/püsti seista (8% ja 25%) ning et tuleks kontrollida veekogu põhja (12% ja 21%). Võrreldes 10-12-aastastega mainisid 13-14-aastased sagedamini, et ei tohi minna tundmatusse kohta ujuma (39% ja 52%), kuid harvemini seda, et ei tohi minna üksi (ilma täiskasvanuta) vee äärde (54% ja 41%).
- Võrreldes muukeelsetega nimetasid eestikeelsed lapsed suviste veeohtude ennetusvõimalustena sagedamini ujumisoskust (8% ja 18%) ning seda, et (täiskasvanud) ei tohiks joobnuna ujuma minna (2% ja 9%). Muukeelsed lapsed nimetasid eestikeelsetest lastest sagedamini seda, et ei tohi mürada sügavas vees (39% ja 19%). Seda, et joobnuna ei tohiks (täiskasvanud) ujuma minna, mainisid keskmisest harvemini pealinnas elavad lapsed (0%; muudes asulates 9-13%). Keskmiselt kõige rohkem erinevaid võimalusi suviste veeohtude ennetamiseks nimetasid Lääne regiooni lapsed ja keskmiselt kõige vähem Ida ja Põhja regiooni lapsed.
- Lapsed, kellega on kodus räägitud suvistest veeohtudest, nimetasid keskmiselt rohkem erinevaid võimalusi suviste veeohtude ennetamiseks kui lapsed, kellega neil teemadel kodus räägitud pole – näiteks mainisid nad sagedamini seda, et ei tohi minna tundmatusse kohta ujuma, et paadis/paadisillal ei tohi mürada/mängida ning et paadis on vaja kasutada päästevesti. Lapsed, kes olid veeohtudega varem kokku puutunud, tõid sagedamini esile seda, et üksi (ilma täiskasvanuta) ei tohi vee äärde minna.

Veeohu ennetamine suvel

Mida Sa teeksid või mida Sa suvel tegid, et Sina veekogu ääres ohtu ei satuks?

Spontaanne vastus* (vastasid 10-14-aastased, 259 vastajat)

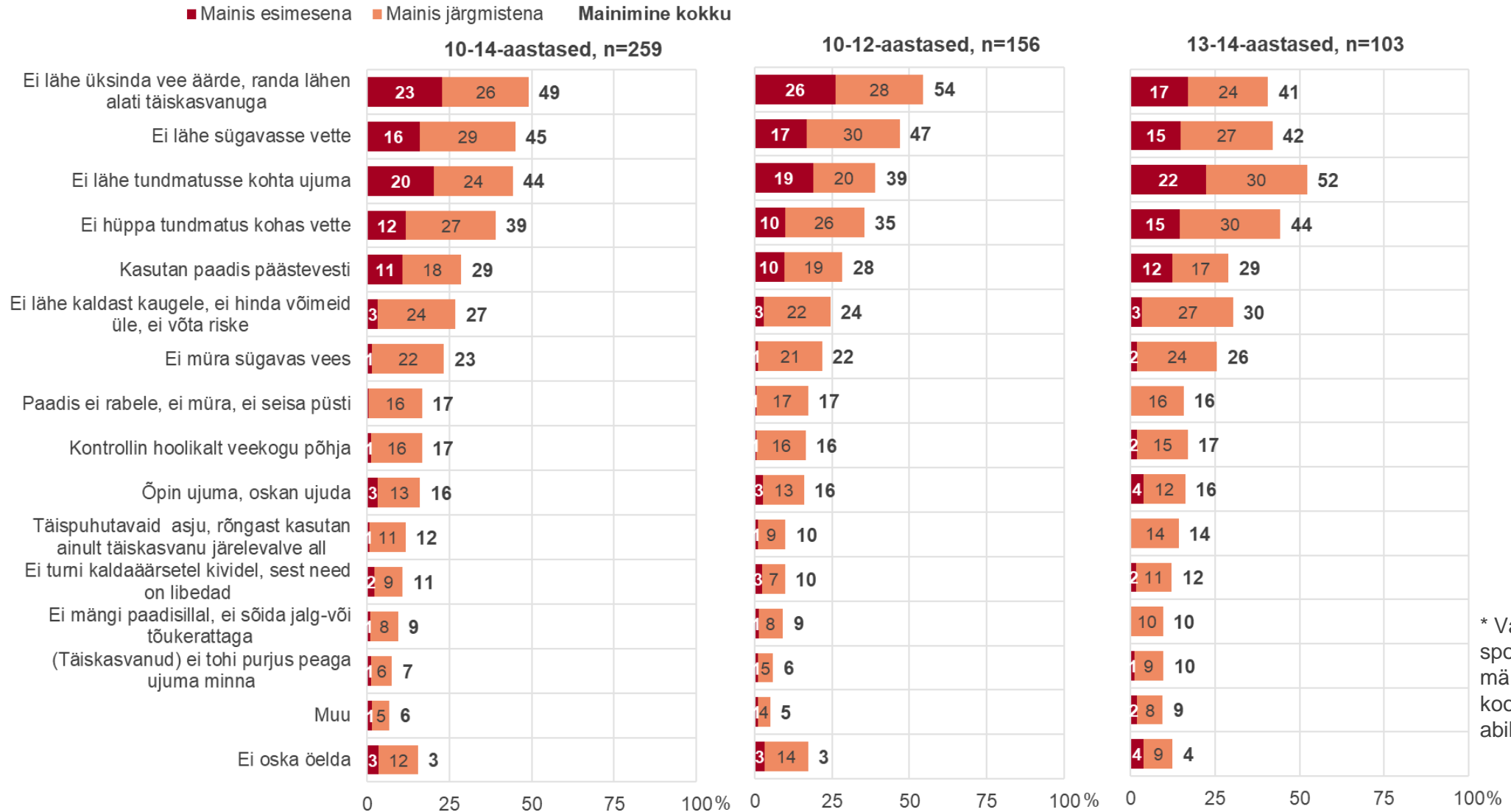

* Vastused olid spontaansed, kuid küsitlajaile kuvati nende ülesmärkimiseks eelnevalt koostatud nimekiri.

Veeohu ennetamine suvel vanuse lõikes

Mida Sa teeksid või mida Sa suvel tegid, et Sina veekogu ääres ohtu ei satuks?

Spontaanne vastus* (vastasid 10-14-aastased)

* Vastused olid spontaansed, kuid märgiti üles eelnevalt koostatud nimekirja abil.

Veeohu ennetamine suvel, taustrühmade võrdlus

Mida Sa teeksid või mida Sa suvel tegid, et Sina veekogu ääres ohtu ei satuks?

Spontaanne vastus, vastasid 10-14-aastased

Tabelis on toodud veeru %

Tabelis on **sinise värviga** tähistatud keskmisest oluliselt kõrgem tulemus ning **punase värviga** keskmisest oluliselt madalam tulemus 95% usaldusnivool

	Kõik vastajad, n=259	SUGU		VANUS		SUHTLUSKEEL		ASULATÜÜP			PA REGIOON				KLASS		
		Poiss, n=129	Tüdruk, n=130	10-12-aastased, n=156	13-14-aastased, n=103	Eesti, n=205	Muu keel, n=54	Pealinn, n=80	Muu linn, n=94	Maa-asula, n=85	Põhja, n=124	Lääne, n=35*	Lõuna, n=67	Ida, n=33*	1-3 klass, n=33*	4-6 klass, n=153	7-9 klass, n=73
Ei lähe üksinda vee äärde, randa lähen alati täiskasvanuga	49%	49%	49%	54%	41%	49%	49%	42%	56%	49%	43%	54%	60%	45%	63%	48%	45%
Ei lähe sügavasse vette	45%	47%	43%	47%	42%	46%	41%	47%	45%	44%	49%	38%	46%	38%	48%	45%	43%
Ei lähe tundmatusse kohta ujuma	44%	52%	36%	39%	52%	43%	47%	43%	47%	43%	44%	41%	48%	43%	47%	39%	54%
Ei hüppa tundmatus kohas vette	39%	43%	35%	35%	44%	38%	43%	42%	42%	34%	37%	39%	48%	31%	45%	32%	51%
Kasutan paadis päästevesti	29%	33%	24%	28%	29%	26%	37%	28%	31%	28%	25%	33%	35%	26%	29%	27%	32%
Ei lähe kaldast kaugele, ei hinda võimeid	27%	30%	23%	24%	30%	29%	18%	23%	25%	32%	25%	32%	35%	15%	38%	23%	30%
Ei müra sügavas vees	23%	32%	14%	22%	26%	19%	39%	25%	22%	23%	24%	34%	22%	12%	25%	21%	28%
Paadis ei rabele, ei müra, ei seisa püsti	17%	25%	8%	17%	16%	15%	21%	18%	17%	15%	16%	28%	15%	12%	21%	15%	17%
Kontrollin hoolikalt veekogu põhja	17%	21%	12%	16%	17%	17%	15%	17%	19%	14%	18%	16%	18%	13%	21%	16%	16%
Õppisin ujuma, oskan ujuda	16%	16%	16%	16%	16%	18%	8%	13%	14%	22%	13%	32%	16%	11%	22%	13%	19%
Täispuhutavaid asju, rõngast kasutan ainult täiskasvanu järelevalve all	12%	12%	11%	10%	14%	13%	8%	11%	12%	11%	7%	28%	7%	16%	18%	11%	10%
Ei turni kaldaäärsetel kividel, sest need on libedad	11%	11%	11%	10%	12%	12%	7%	7%	9%	15%	9%	28%	8%	4%	8%	11%	11%
Ei mängi paadisillal, ei sõida jalg-või tõukerattaga	9%	11%	8%	9%	10%	9%	9%	7%	12%	9%	6%	21%	9%	8%	12%	9%	8%
(Täiskasvanud) ei tohi purjus peaga ujuma minna	7%	8%	7%	6%	10%	9%	2%	0%	9%	13%	3%	23%	6%	9%	3%	7%	11%
Muu	6%	5%	7%	5%	9%	8%	2%	11%	4%	4%	9%	0%	6%	6%	3%	6%	8%
Ei oska öelda	3%	3%	3%	3%	4%	4%	0%	4%	4%	3%	2%	9%	1%	5%	3%	4%	3%

Kokkuvõte

Suviste veeohtude äratundmine

- Suviste veeohtude äratundmist piltidel kaardistati kõigi 6-14-aastaste vastajate puhul. Kõik küsitletud lapsed tundsid ära vähemalt ühe ohuolukorra piltidel näidatutest (2022. aastal 99%, varasemalt 96-99%). Kõige sagedamini tundsid lapsed ohuolukorra ära veekogu ääres järelevalveta jäänud lapse puhul (86%) ning tundmatu kohas vette hüppamises (85%). Enamus lastest tundsid ohuolukorra ära ka vee ääres palli järele küünitamises (78%), paadisillal mängimises (73%), kummirõnga ebaturvalises kasutamises (64%) ning päästevestideta paadis viibimises (63%). Vähem kui neljandik lastest mainisid ka sügavast veest tulenevat ohtu (22%).
- Võrreldes 2022. aastaga on sagenenud järgnevate suviste veeohtude äratundmine: laps küünitab palli järele vees/võib vette kukkuda (70%→78%) ning lapsed mängivad paadisillal (67%→73%). Vaadates pikemat aegrida (2018-2024) on ka teiste ohuolukordade märkamine enamasti sagenenud. Erandiks on sügava veega seonduva ohu äratundmine, mis 2022. aastal kasvas, kuid on 2024. aastal taas vähenenud (31%→22%).
- 13-14-aastased lapsed tundsid päästevestideta paadis viibimises ohu ära noorematest sagedamini (vastavalt 73% ja 59-61%) ning kummirõnga (hooletust) kasutamisest tuleneva ohu sagedamini kui 10-12-aastased (vastavalt 72% ja 57%). Sügava vee ohtu mainisid keskmisest harvemini eestikeelsed lapsed (17%; muukeelsetest 42%) ning maalapsed (14%; linnalastest 27%). Vees hulpiva palli järele küünitamises tundsid keskmisest sagedamini ohu ära Põhja regiooni lapsed (84%; ülejäänud regionides 64-79%) või pealinnas elavad lapsed (85%; muudes asulates 75-76%). Keskmiselt kõige vähem erinevaid veeohte tundsid ära Ida regiooni lapsed, näiteks märkasid nad keskmisest harvemini ohtu vees hulpiva palli järele küünitamises (64%; ülejäänud regionides 74-84%), paadisillal mängimises (vastavalt 58% ja 68-78%) ning kummirõnga/vm täispuhutava asja (hooletus) kasutamises (vastavalt 44% ja 64-68%).
- Lapsed, kes olid täiskasvanutega suvistest veeohtudest rääkinud, tundsid ära rohkem erinevaid ohuolukordi kui lapsed, kes kodus täiskasvanutega sel teemal rääkinud polnud; näiteks märkasid nad sagedamini ohtu vees hulpiva palli järele küünitamises, paadisillal mängimises ning päästevestideta paadis viibimises. Varasem kokkupuude veeohuga teadlikkust oluliselt ei mõjutanud.

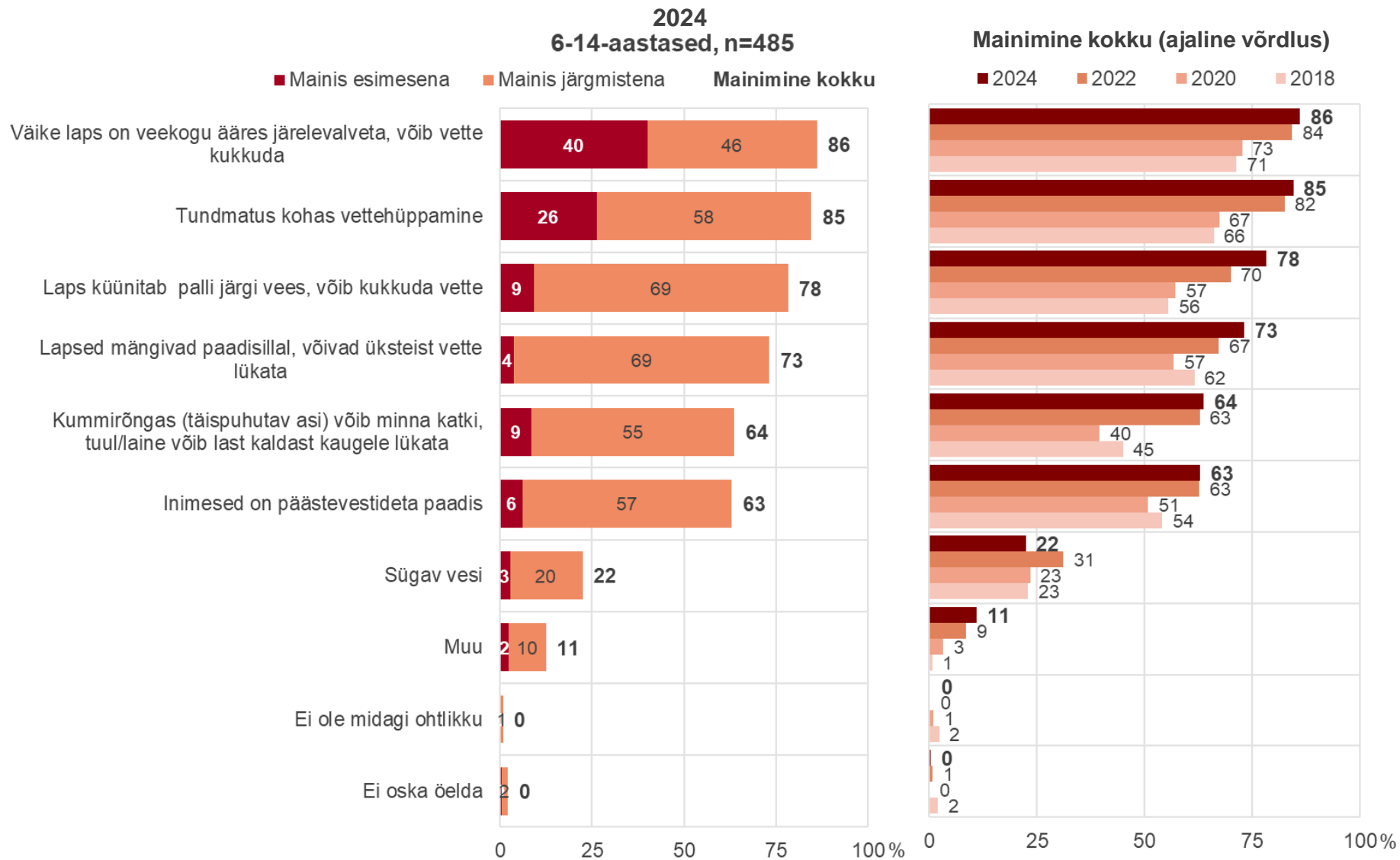
Suviste veeohtude äratundmine piltidel

6-14-aastastele vastajaile esitati järgnevad pildid ning paluti öelda, kas neil on kujutatud midagi ohtlikku

Suviste veeohtude äratundmine piltidel

Kas neil piltidel on kujutatud midagi ohtlikku? Spontaanne vastus* (vastasid 6-14-aastased)

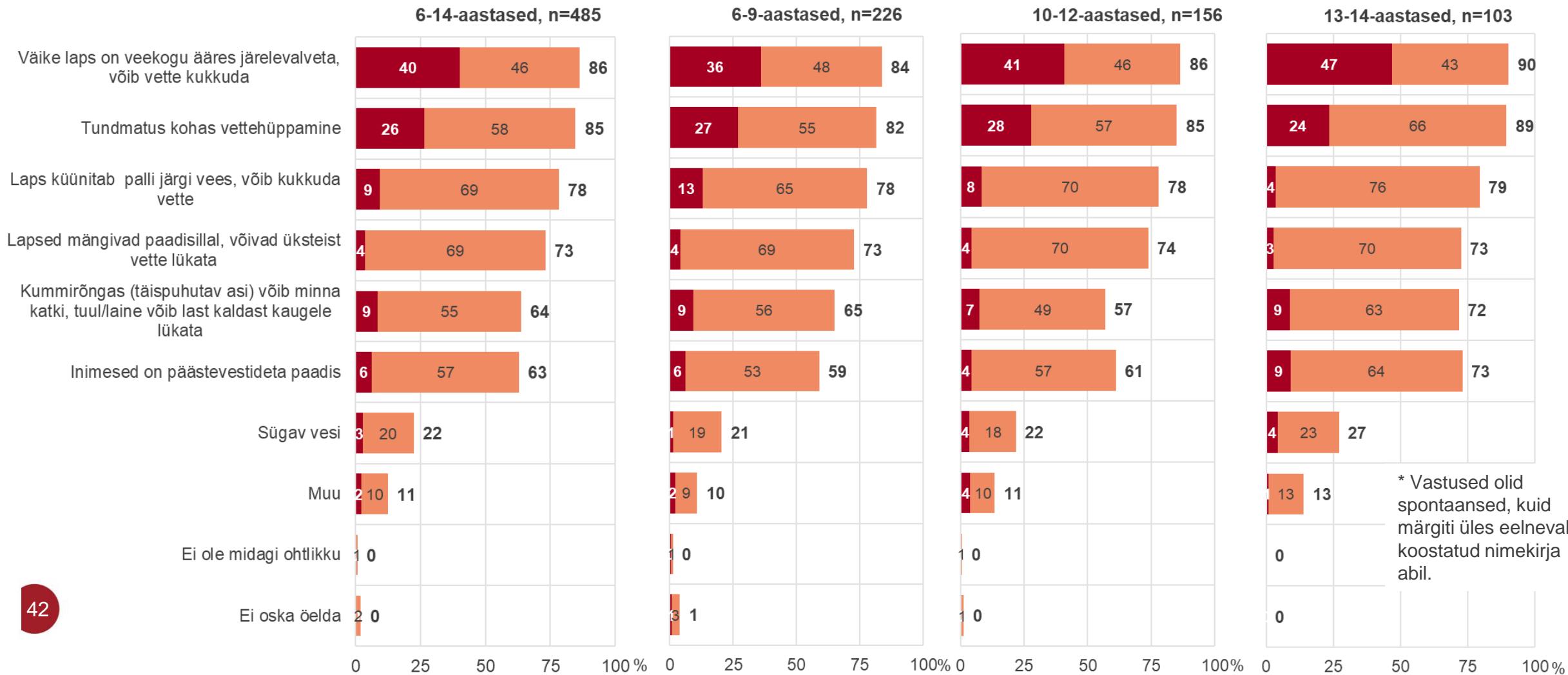

* Vastused olid spontaansed, kuid küsitlejaile kuvati nende ülesmärkimiseks eelnevalt koostatud nimekiri.

Suviste veeohtude äratundmine piltidel vanuse lõikes

Kas neil piltidel on kujutatud midagi ohtlikku? Spontaanne vastus* (vastasid 6-14-aastased)

■ Mainis esimesena ■ Mainis järgmistena ■ Mainimine kokku

* Vastused olid spontaansed, kuid märgiti üles eelnevalt koostatud nimekirja abil.

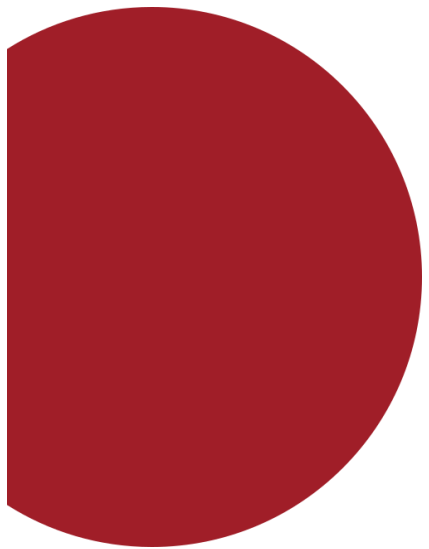
Suviste veeohtude äratundmine piltidel, taustrühmade võrdlus

Kas neil piltidel on kujutatud midagi ohtlikku? Spontaanne vastus, vastasid 6-14-aastased

Tabelis on toodud veeru %

Tabelis on **sinise värviga** tähistatud keskmisest oluliselt kõrgem tulemus ning **punase värviga** keskmisest oluliselt madalam tulemus 95% usaldusnivool

	Kõik vastajad, n=485	SUGU		VANUS			SUHTLUSKEEL		ASULATÜÜP			PA REGIOON				KLASS			
		Poiss, n=250	Tüdruk, n=235	6-9-aastased, n=226	10-12-aastased, n=156	13-14-aastased, n=103	Eesti, n=381	Muu keel, n=104	Pealinn, n=150	Muu linn, n=172	Maaasula, n=163	Põhja, n=235	Lääne, n=64	Lõuna, n=130	Ida, n=56	Ei käi veel koolis, n=86	1-3 klass, n=173	4-6 klass, n=153	7-9 klass, n=73
Väike laps on veekogu ääres järelevalveta, võib vette kukkuda	86%	88%	84%	84%	86%	90%	87%	85%	85%	87%	86%	88%	83%	84%	84%	72%	90%	86%	92%
Tundmatus kohas	85%	86%	83%	82%	85%	89%	86%	79%	81%	86%	87%	85%	90%	83%	79%	79%	84%	85%	92%
Laps küünitab palli järgi vees, võib kukkuda vette	78%	76%	80%	78%	78%	79%	77%	83%	85%	75%	76%	84%	79%	74%	64%	77%	79%	78%	77%
Lapsed mängivad paadisillal, võivad üksteist vette lükata	73%	73%	74%	73%	74%	73%	74%	72%	78%	68%	74%	78%	78%	68%	58%	65%	77%	74%	72%
Kummirõngas (täispuhutav asi) võib minna katki, tuul/laine võib last kaldast kaugele lükata	64%	61%	67%	65%	57%	72%	65%	60%	71%	56%	65%	68%	65%	64%	44%	60%	65%	61%	72%
Inimesed on päästevestideta paadis	63%	64%	62%	59%	61%	73%	62%	66%	65%	63%	61%	64%	57%	68%	56%	54%	64%	60%	78%
Sügav vesi	22%	23%	21%	21%	22%	27%	17%	42%	28%	27%	14%	20%	19%	27%	28%	20%	22%	22%	25%
Muu	11%	13%	9%	10%	11%	13%	14%	0%	15%	8%	10%	14%	2%	17%	0%	9%	12%	9%	16%
Ei ole midagi ohtlikku	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	1%	0%	0%	0%
Ei oska öelda	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	2%	1%	1%	0%	0%

Talvine veeohutus

Kokkuvõte

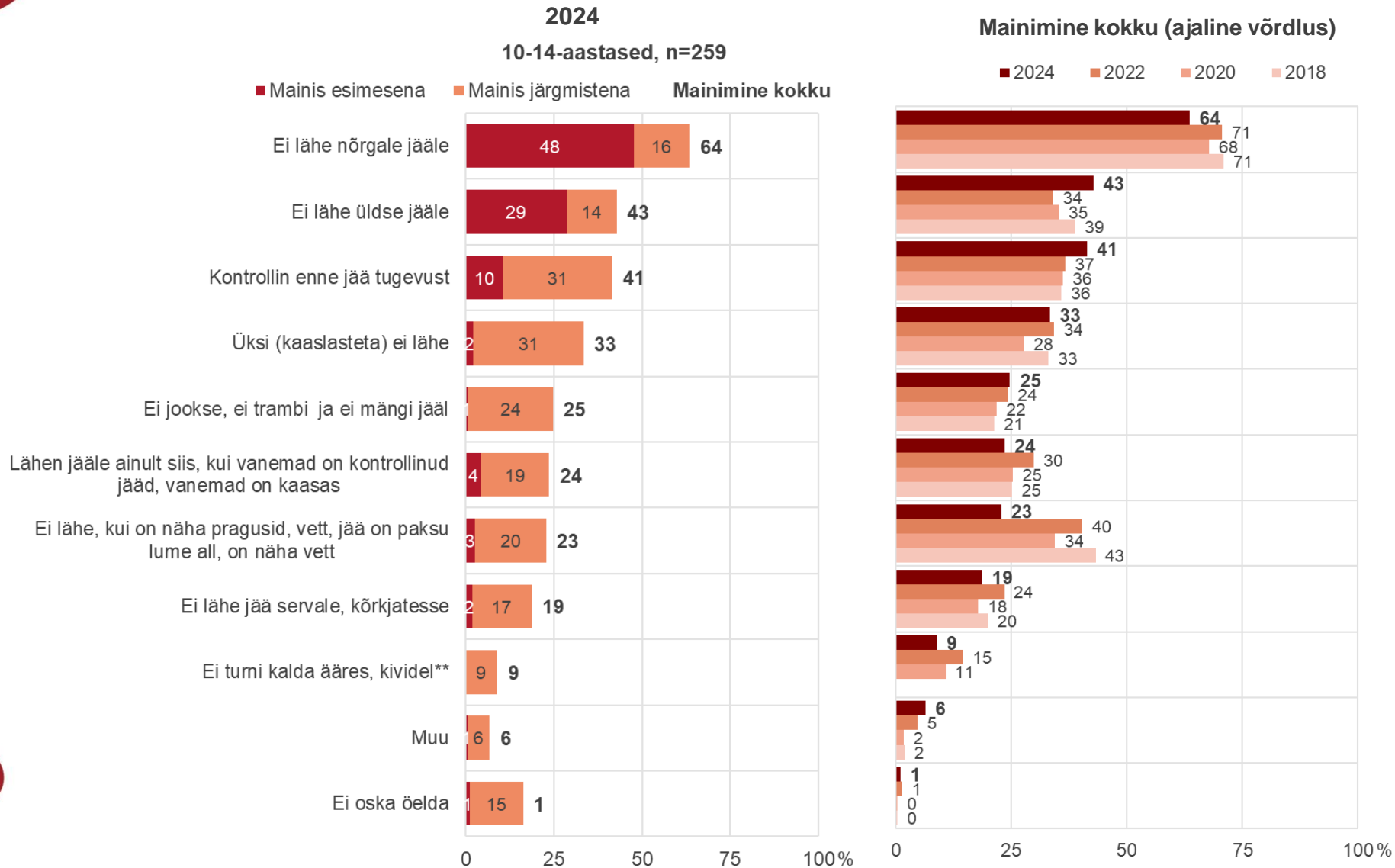
Talvine veeohutus

- Talviste veeohtude ennetamise võimalustena nimetasid 10-14-aastased lapsed kõige sagedamini nõrgale jääle minemise vältimist (64%). Muid talviste veeohtude ennetamise võimalusi nimetati vähem: 43% ei läheks üldse jääle, 41% kontrolliks enne jääle minekut selle tugevust ning 33% ei läheks jääle üksi. Ülejäänud ennetusvõimalusi nimetas vähem kui kolmandik ning ühtegi ennetusvõimalust ei osanud esile tuua 1% (varem 0-1%) vastajatest.
- Võrreldes 2022. aastaga toodi talviste veeohtude ennetamise võimaluste seas 2024. aastal sagedamini esile seda, et jääle ei tohi üldse minna (34%→43%). Varasemast vähem toodi esile seda, et ei tohi minna nõrgale jääle (71%→64%) ning et jääle ei tohi minna juhul, kui on näha pragusid/vett/jää on paksu lume all (40%→23%). Taas on vähenenud ka nende osakaal, kes mainisid, et jääle tohib minna ainult siis, kui vanemad on kaasas (30%→24%) või et ei tohi turnida kalda ääres/kividel (15%→9%).
- Võrreldes tüdrukutega tõid mitmeid ohtude ennetamise võimalusi sagedamini esile poisid, mainides tüdrukutest sagedamini, et tuleb kontrollida jää tugevust (vastavalt 35% ja 47%), jääle ei tohi minna üksi (27% ja 39%), ei tohi joosta/trampida/mängida jääl (19% ja 30%) ning ei tohi minna jää serva/kõrkjatesse (14% ja 23%).
- Võrreldes 10-12-aastastega mainisid 13-14-aastased sagedamini, et tuleb kontrollida jää tugevust (vastavalt 35% ja 51%), kuid harvemini seda, et jääle ei tohi üldse minna (48% ja 35%). Võrreldes eestikeelsete lastega mainisid muukeelsed sagedamini, et jääle võib minna ainult siis, kui vanemad on kaasas (19% ja 39%) ning et jääl ei tohi joosta/trampida/mängida (21% ja 38%).
- Võrreldes maalastega tõid linnalapsed sagedamini esile seda, et jääle tohib minna ainult siis kui vanemad on kaasas (vastavalt 13% ja 30%). Regioonide võrdlemiseks oli valim kahes regioonis (Lääne ja Ida) liiga väike.
- Koduse ennetustöö ja teadlikkuse vahel talviste veeohtude ennetamise võimalustest positiivset seost ei ilmnenud. Ka varasem kokkupuude veeohtudega siinset teadlikkust ei mõjutanud.

Veeohu ennetamine talvel

Mida Sa teeksid, et Sina talvel mere-, jõe- tiigi- või järvejääl ohtu ei satuks?

Spontaanne vastus* (vastasid 10-14-aastased)

* Vastused olid spontaansed, kuid küsitajatele kuvati nende ülesmärkimiseks eelnevalt koostatud nimekiri.

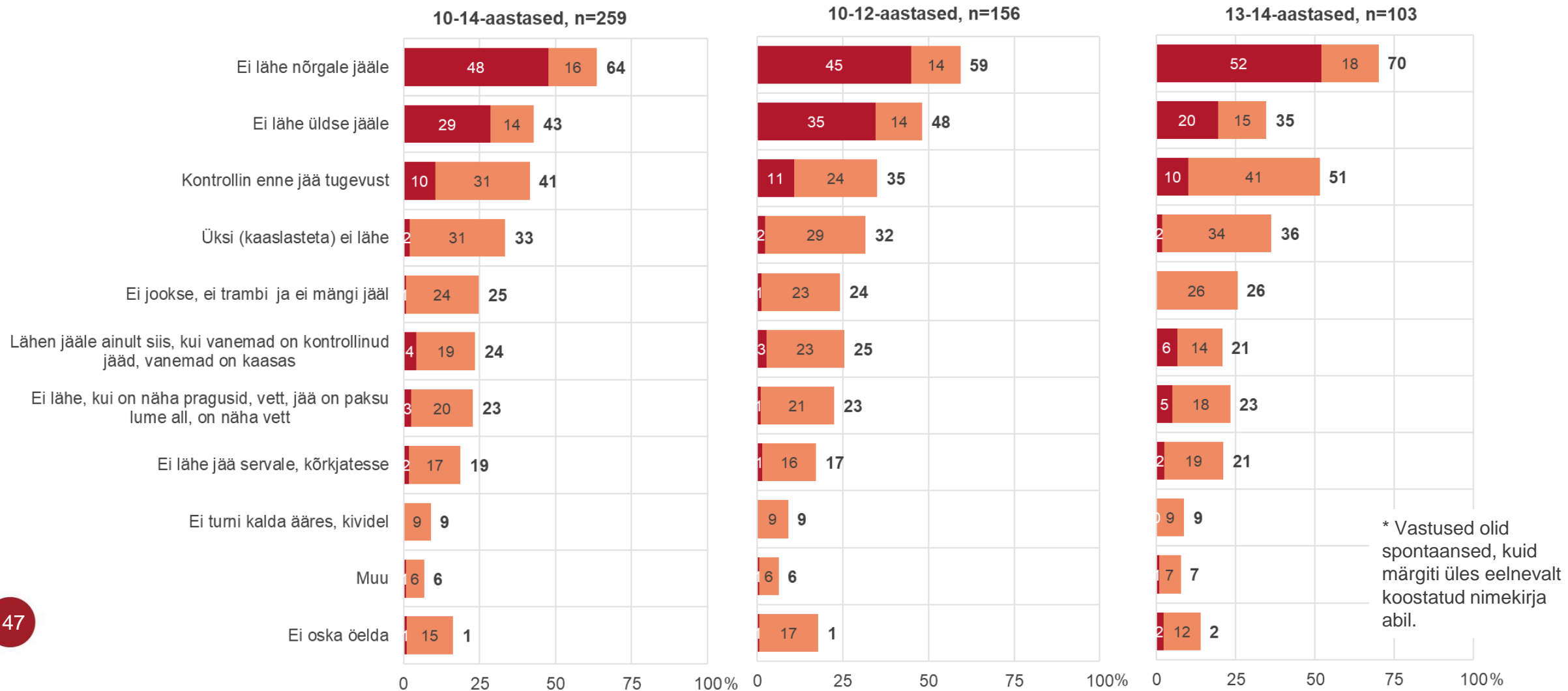
** Antud kategooriat 2018. aasta uuringus ei eristatud.

Veeohu ennetamine talvel vanuse lõikes

Mida Sa teeksid, et Sina talvel mere-, jõe- tiigi- või järvejääl ohtu ei satuks?

Spontaanne vastus* (vastasid 10-14-aastased)

■ Mainis esimesena ■ Mainis järgmistena ■ Mainimine kokku

* Vastused olid spontaansed, kuid märgiti üles eelnevalt koostatud nimekirja abil.

Veeohu ennetamine talvel, taustrühmade võrdlus

Mida Sa teeksid, et Sina talvel mere-, jõe- tiigi- või järvejääl ohtu ei satuks?

Spontaanne vastus, vastasid 10-14-aastased

Tabelis on toodud veeru %

Tabelis on **sinise värviga** tähistatud keskmisest oluliselt kõrgem tulemus ning **punase värviga** keskmisest oluliselt madalam tulemus 95% usaldusnivool

	Kõik vastajad, n=259	SUGU		VANUS		SUHTLUSKEEL		ASULATÜÜP			PA REGIOON				KLASS		
		Poiss, n=129	Tüdruk, n=130	10-12-aastased, n=156	13-14-aastased, n=103	Eesti, n=205	Muu keel, n=54	Pealinn, n=80	Muu linn, n=94	Maa-asula, n=85	Põhja, n=124	Lääne, n=35*	Lõuna, n=67	Ida, n=33*	1-3 klass, n=33*	4-6 klass, n=153	7-9 klass, n=73
Ei lähe nõrgale jääle	64%	65%	62%	59%	70%	65%	57%	57%	68%	65%	65%	63%	66%	56%	57%	61%	73%
Ei lähe üldse jääle	43%	39%	47%	48%	35%	42%	45%	46%	36%	46%	47%	31%	39%	48%	44%	45%	38%
Kontrollin enne jää tugevust	41%	47%	35%	35%	51%	43%	37%	34%	42%	48%	40%	41%	51%	34%	45%	34%	56%
Üksi (kaaslasteta) ei lähe	33%	39%	27%	32%	36%	34%	30%	34%	34%	33%	32%	34%	46%	18%	44%	29%	39%
Ei jookse, ei trambi ja ei mängi	25%	30%	19%	24%	26%	21%	38%	24%	28%	23%	22%	32%	30%	18%	36%	21%	28%
Lähen jääle ainult siis, kui vanemad on kontrollinud jääd, vanemad on kaasas	24%	26%	21%	25%	21%	19%	39%	30%	29%	13%	22%	30%	24%	22%	49%	20%	20%
Ei lähe, kui on näha pragusid,	23%	25%	20%	23%	23%	21%	28%	16%	29%	23%	18%	23%	36%	16%	37%	18%	26%
Ei lähe jää servale, kõrkjatesse	19%	23%	14%	17%	21%	19%	19%	15%	19%	21%	14%	36%	22%	12%	27%	17%	20%
Ei turni kalda ääres, kividel	9%	10%	8%	9%	9%	8%	13%	9%	10%	8%	7%	14%	12%	5%	15%	7%	11%
Muu	6%	6%	7%	6%	7%	8%	0%	9%	3%	8%	8%	7%	7%	0%	9%	5%	8%
Ei oska öelda	1%	2%	0%	1%	2%	1%	2%	3%	1%	0%	2%	2%	0%	0%	0%	1%	3%

Kokkuvõte

Talviste veeohtude äratundmine

- Piltidel tundis mõne talvise veeohu ära 98% 6-14-aastastest lastest (varasematel aastatel 94-97%). Kõige sagedamini tunti ohtu ära selles, et veekogu keskel on lahtine vesi (70%), et jää peale on kogunenud vesi (65%), kaldaäärne jää on ebaühtlast värvi ning läbi jää ulatub pilliroog/hein (61%) ning et jääs on tumedamad kohad/augud/praad (57%). Muid talvistele veeohtudele viitavaid märke tõid esile vähem kui pooled vastajatest.
- Võrreldes 2022. aastaga on kasvanud nende laste osakaal, kes märkasid ohtu selles, et veekogu keskel on lahtine vesi (64%→70%) ning et kaldaäärne jää ebaühtlast värvi/läbi jää ulatub pilliroog/hein (53%→61%). Vaadates pikemat aegrida (2018-2024) on saanud ka selle ohu märkamise, et jääs on tumedamad kohad/augud/praad.
- Võrreldes tüdrukutega märkasid poisid sagedamini ohtu selles, et veekogu keskel on lahtine vesi (vastavalt 65% ja 74%) ning kaldast kaugemal on jää tume (39% ja 51%).
- 13-14-aastased tundsid sagedamini ohu ära selles, et jää peale on kogunenud vesi (73%; noorematest 60-63%). Võrreldes eestikeelsete lastega tundsid muukeelsed lapsed sagedamini ohu ära selles, et jääs on tumedamad kohad/augud/praad (vastavalt 53% ja 71%) ning mainisid sagedamini seda, et kalda ääres/kividel on ohtlik (42% ja 55%) ning külm vesi on ohtlik (21% ja 54%).
- Kaldaäärse jää ebaühtlases värvis ning läbi jää ulatuvas pilliroos/heinas tundsid ohu keskmisest sagedamini ära linnades (v.a pealinnas) elavad lapsed (70%; pealinna- ja maalastest vastavalt 55-57%). Külma vee ohtu tõid keskmisest sagedamini esile pealinna lapsed (43%; muude asulate lastest 20-23%) ning Põhja regiooni lapsed (35%; ülejäänud regioonides 19-28%). Seda, et kalda ääres/kividel on ohtlik, tõid keskmisest sagedamini esile Lääne regiooni lapsed (58%; ülejäänud regioonides 40-49%). Keskmiselt kõige vähem erinevaid ohte märkasid Ida regiooni lapsed.
- Lapsed, kes on kodus täiskasvanutega talvistest veeohtudest rääkinud, tundsid sagedamini ohu ära selles, et veekogu pole üleni jäätunud, kuid tõid keskmisest harvemini esile külma vee ohtu. Varasem kokkupuude veehuga talviste veeohtude äratundmist piltidel oluliselt ei mõjutanud.

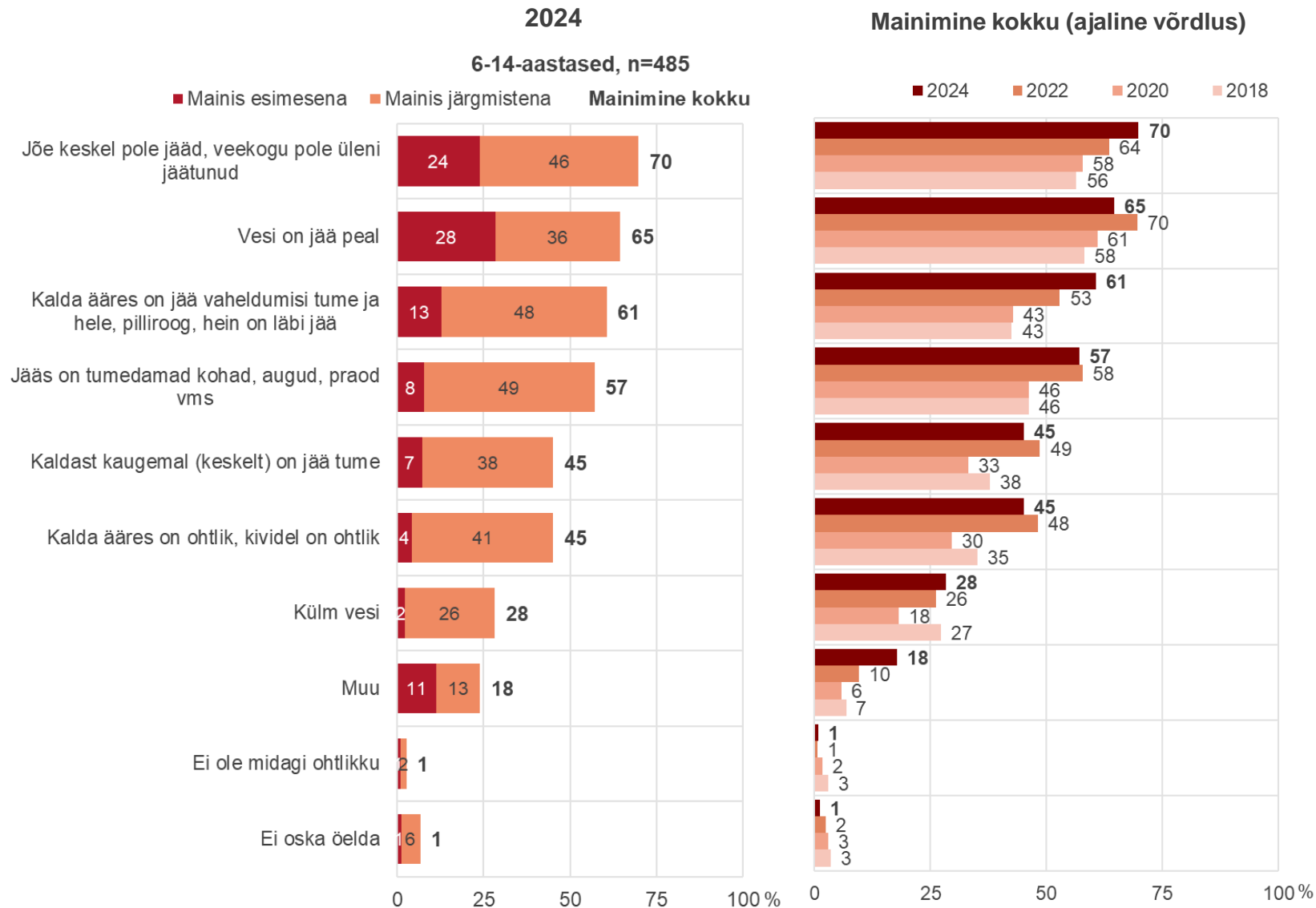
Talviste veeohtude äratundmine piltidel

6-14-aastastele vastajaile esitati järgnevad pildid ning paluti öelda, kas neil on kujutatud midagi ohtlikku

Talviste veeohtude äratundmine piltidel

Kas neil piltidel on kujutatud midagi ohtlikku? Spontaanne vastus* (vastasid 6-14-aastased)

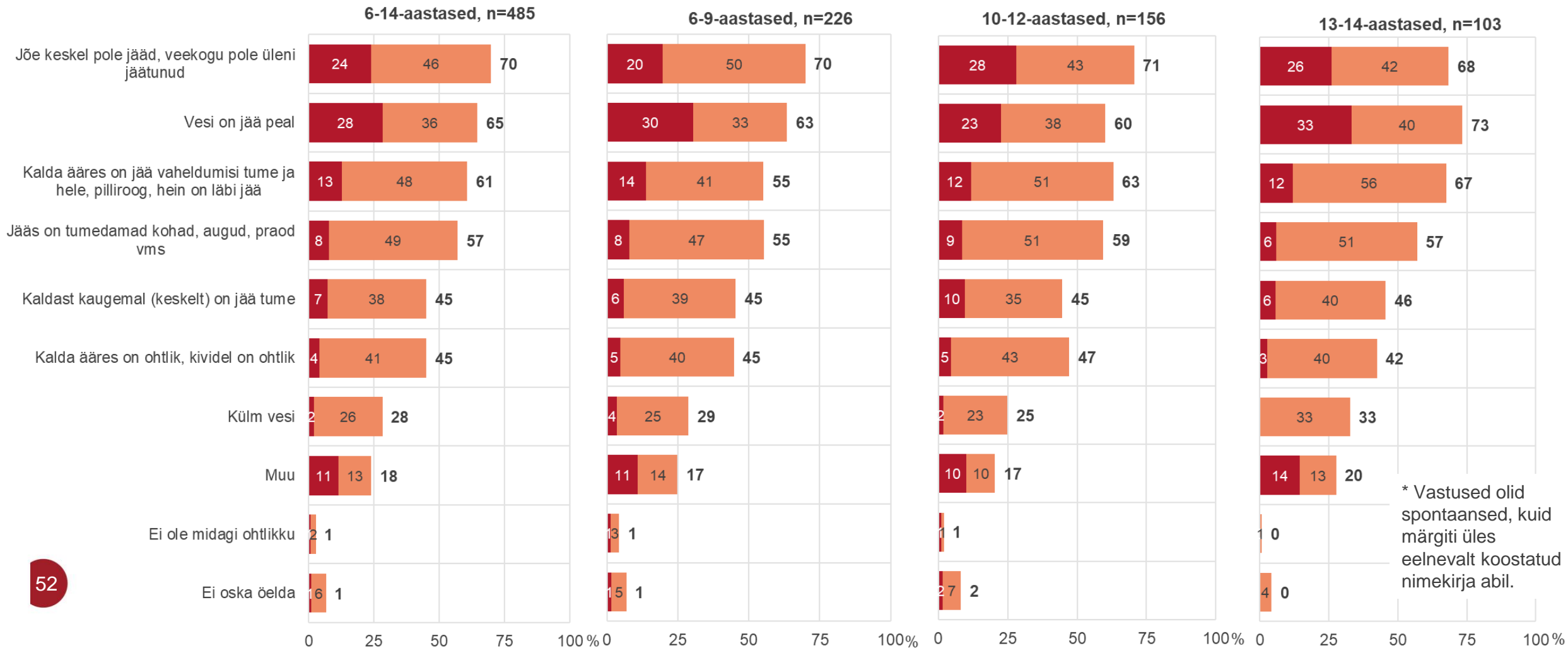

* Vastused olid spontaansed, kuid küsitlejaile kuvati nende ülesmärkimiseks eelnevalt koostatud nimekiri.

Talviste veeohtude äratundmine piltidel vanuse lõikes

Kas neil piltidel on kujutatud midagi ohtlikku? Spontaanne vastus*, vastasid 6-14-aastased

■ Mainis esimesena ■ Mainis järgmistena ■ Mainimine kokku

* Vastused olid spontaansed, kuid märgiti üles eelnevalt koostatud nimekirja abil.

Talviste veeohtude äratundmine piltidel, taustrühmade võrdlus

Kas neil piltidel on kujutatud midagi ohtlikku? Spontaanne vastus, vastasid 6-14-aastased

Tabelis on toodud veeru %

Tabelis on **sinise värviga** tähistatud keskmisest oluliselt kõrgem tulemus ning **punase värviga** keskmisest oluliselt madalam tulemus 95% usaldusnivool

	Kõik vastajad, n=485	SUGU		VANUS			SUHTLUSKEEL		ASULATÜÜP			PA REGIOON				KLASS			
		Poiss, n=250	Tüdruk, n=235	6-9-aastased, n=226	10-12-aastased, n=156	13-14-aastased, n=103	Eesti, n=381	Muu keel, n=104	Pealinn, n=150	Muulinn, n=172	Maaasula, n=163	Põhja, n=235	Lääne, n=64	Lõuna, n=130	Ida, n=56	Ei käi veel koolis, n=86	1-3 klass, n=173	4-6 klass, n=153	7-9 klass, n=73
Jõe keskel pole jääd, veekogu pole üleni jäätunud	70%	74%	65%	70%	71%	68%	68%	76%	68%	70%	72%	71%	65%	77%	57%	61%	77%	65%	74%
Vesi on jää peal	65%	67%	62%	63%	60%	73%	64%	65%	62%	68%	64%	66%	67%	66%	53%	58%	67%	61%	75%
Kalda ääres on jää vaheldumisi tume ja hele, pilliroog, hein on läbi jää	61%	62%	60%	55%	63%	67%	62%	58%	55%	70%	57%	59%	69%	64%	51%	55%	55%	67%	65%
Jääs on tumedamad kohad, augud, praod vms	57%	58%	56%	55%	59%	57%	53%	71%	61%	54%	56%	60%	61%	51%	53%	55%	58%	57%	58%
Kaldast kaugemal (keskelt) on jää tume	45%	51%	39%	45%	45%	46%	43%	53%	49%	46%	41%	48%	40%	46%	40%	38%	50%	44%	45%
Kalda ääres on ohtlik, kividel on ohtlik	45%	48%	42%	45%	47%	42%	42%	55%	51%	45%	40%	40%	58%	49%	44%	44%	45%	44%	50%
Külm vesi	28%	28%	29%	29%	25%	33%	21%	54%	43%	23%	20%	35%	28%	19%	19%	23%	32%	25%	34%
Muu	18%	17%	18%	17%	17%	20%	22%	4%	28%	14%	12%	22%	8%	23%	3%	13%	17%	19%	21%
Ei ole midagi ohtlikku	1%	1%	1%	1%	1%	0%	1%	0%	1%	0%	2%	1%	2%	1%	0%	3%	0%	1%	0%
Ei oska öelda	1%	1%	1%	1%	2%	0%	1%	0%	0%	2%	2%	0%	0%	0%	9%	3%	2%	1%	0%

Küsitlusankeet

LASTE OHUTEADLIKKUSE UURING 2024

TAUST

KÜSIMUSED T0-T5 TÄIDAB KÜSITLEJA (ILMA LAPSELT KÜSIMATA):

T01: Vastaja number: _____

T02. Intervjuu läbiviimise keel:

1. Eesti
2. Vene

T1. Vastaja elukoht:

MÄRKIGE KÜSIMATA, KASUTADES KONTAKTLEHEL OLEVAT INFOT!

Tallinn	1
Härjumaa	2
Hiiumaa	3
Ida-Virumaa	4
Jõgevamaa	5
Järvamaa	6
Läänemaa	7
Lääne-Virumaa	8
Põlvamaa	9
Pärnumaa	10
Raplamaa	11
Saaremaa	12
Tartumaa	13
Valgamaa	14
Vijandimaa	15
Võrumaa	16

T2. Asulatüüp:

MÄRKIGE KÜSIMATA, KASUTADES KONTAKTLEHEL OLEVAT INFOT!

Pealinn	1
Suur linn (Tartu, Pärnu, Narva, Kohtla-Järve)	2
Maakonnakeskus, muu linn, alev	3
Maapiirkond (alevik, küla)	4

T3. Tallinna linnaosa:

MÄRKIGE KÜSIMATA, KASUTADES KONTAKTLEHEL OLEVAT INFOT!

Põhja-Tallinn	1
Haabersti	2
Kesklinn	3
Kristiine	4
Lasnamäe	5
Pirita	6
Mustamäe	7
Nõmme	8

T5. Sugu:

Poiss	1
Tüdruk	2

T6. Kui vana Sa oled? _____ täisaastat

PÄÄSTEAMET

T7. Mitmendas klassis Sa käid?

KIRJUTAGE: __ (1-12)

13. Ei käi veel koolis

RISKITEADLIKKUS

NB! SEE KÜSITLUSE OSA EELDAB PÕHILISELT SPONTAANSEID VASTUSEID. NÄIDAKE VASTAJALE EKRAANI AINULT SIIS, KUI SEDA ON ANKEEDIS PALUTUD. KÕIGI KÜSIMUSTE JUURES LASKE LAPSEL RAHULIKULT MÕELDA JA ÄRGE KIIRUSTAGE JÄRGMISE KÜSIMUSE JUURDE ASUMISEGA.

Räägime kõigepealt tulekahjuohust.

1. Kas Sa oled kodus täiskasvanutega rääkinud või neilt kuulnud seda, kuidas hoida ära tulekahjut kodus või kuidas tulekahju korral käituda?

LUGEGE ETTE! ÜKS VASTUS

On räägitud nii sellest, kuidas hoida ära tulekahjut kui ka käitumisest tulekahju korral	1
On räägitud ainult sellest, kuidas hoida ära tulekahjut	2
On räägitud ainult sellest, kuidas käituda tulekahju korral	3
Ei ole kummastki teemast räägitud	4
Raske öelda	5

1A. Kas Sa oled ka mujalt kuulnud või lugenud tuleohust ja sellest, kuidas tulekahju korral käituda? Kui jah, siis kust?

SPONTAANSED VASTUSED! MITTE ETTE ÖELDA EGA EKRAANI NÄIDATA.

MÄRKIGE SOBIVAD KOODID VÕI KIRJUTAGE VASTUS "MUU" ALLA.

ESIMESENA MAINITU MÄRKIGE ERALDI.

	Mainitud esimesena	Järgmised
Koolis/lasteaias õpetaja rääkis	1	1
Õpikust või töövihikust lugesin	2	2
Koolis/lasteaias käis keegi (kes ei olnud kooli õpetaja) rääkimas	3	3
Kuulsin huviringis või trennis	4	4
Kuulsin sõpradelt või klassikaaslastelt	5	5
Telenist	6	6
Raadiost	7	7
Internetist või sotsiaalmeediast, täpsusta, kust:	8	8
Mujalt, täpsustage, kust:	9	9
Ei ole neist ohtudest kuulnud/lugenud	10	10
Ei oska öelda	11	11

Küsitlusankeet

TURU-
UURINGUTE
AS

KUI VANUS=10 KUNI 14:

2. Mida selleks teha tuleks, et kodus ei puhkeks tulekahju?
SPONTAANSED VASTUSED! MITTE ETTE ÕELDA EGA EKRAANI NÄIDATA.
MÄRKIGE SOBIVAD KOODID VÕI KIRJUTAGE VASTUS "MUU" ALLA.
ESIMESENA MAINITU MÄRKIGE ERALDI.

KÜSITLEJA: Kui tunned, et ei õluda kõike käigu pealt kodeerida – kirjuta parem kõik üles („muu“ alla). Kui Sa ei saa õeldu mõtet antud kontekstis aru, siis palu lapsel täpsustada. Kui piirduakse ainult ühe märksõnaga, julgusta täiendama: Midagi veel?

	Mainitud esimesena	Järgmised
Ei mängi tikkudega/tulega, tikud tuleb laste eest ära peita	1	1
Ei tohi lahtist tuld (küünlad, ahi, kamin) üksi jätta	2	2
Peab olema suitsuandur (töökorras suitsuandur, patareliga suitsuandur, õiges kohas lakke paigaldatud suitsuandur)	3	3
Elektrijuhtmed/pistikud peavad olema korras	4	4
Ei jäta elektriristut üksi (toast lahkudes välja lülitada kodus kasutatavaid elektriseadmeid)	5	5
Tootavat pliiti ja/või sellel valmivat toitu ei tohi jätta järelevalveta	6	6
Ei tohi suitsetada toas	7	7
Tuleb olla ettevaatlik, täita ohutusnõudeid	8	8
Ahju, pliidi või kamina ees peab olema plekk, selle lähedal ei või olla kergesti süttivaid materjale (ajalehed, vaip, küttepuid, mänguasjad)	9	9
Muu, täpsustage:	10	10
Ei oska öelda	11	11

KÕIK 6-14-AASTASED:

Vaata palun neid pilte ja siis räägime. KAART 1
NÄIDAKE PILTE EKRAANIL JUHUL, KUI LAPSE JAOKS ON NEED KAARDIL LIIGA VÄIKESED JA TA SOOVIB NEID NÄHA SUUREMALT. KINDLASTI ÄRGE NÄIDAKE LAPSELE VASTUSEVARIANTE!

3. Kas neil pildidel on kujutatud midagi ohtlikku? Kui on, siis mis see on? Midagi veel?

SPONTAANSED VASTUSED! MITTE ETTE ÕELDA EGA EKRAANI NÄIDATA.
MÄRKIGE SOBIVAD KOODID VÕI KIRJUTAGE VASTUS "MUU" ALLA.
ESIMESENA MAINITU MÄRKIGE ERALDI.

	Mainitud esimesena	Järgmised
Toas (siseruumis) suitsetamine	1	1
Laps mängib tikkudega	2	2
Suitsu immitseb, kuskil võib tuli olla	3	3
Ahjuuks on lahti, kergesti süttivad asjad ahju juures	4	4
Ülekoormatud pistikupesade, juhtmed katki, elektrijuhtmed või pikendusjuhe vales kohas (pliidi peal, mis on ohtlik!)	5	5
Suitsuandur on katki, on vales kohas, ei ole laes	6	6
Ei ole midagi ohtlikku	7	7
Muu, täpsustage:	8	8
Ei oska öelda	9	9

3A. Kas oled kunagi ise kokku puutunud tuleohuga (Sind ohustav tulekahju või olukord, mis oleks võinud viia tulekahjuni)?

1. Jah
2. Ei

PÄÄSTEAMET

TURU-
UURINGUTE
AS

PÄÄSTEAMET

4. Kas Sa oled kodus täiskasvanutega rääkinud või neilt kuulnud talvistest ning suvistest ohtudest veekogul? LUGEGE ETTE, VARIANTE 1 JA 2 VÕIB VALIDA KOOS

Jah, oleme rääkinud või olen kuulnud suvistest veeohtudest	1
Jah, oleme rääkinud või olen kuulnud talvistest veeohtudest	2
Ei ole kummaski rääkinud ega kuulnud	3
Ei oska öelda	99

KUI K4=1:

5. Mida te olete rääkinud või oled kuulnud suvistest veeohtudest?

SPONTAANNE VASTUS!

KIRJUTAGE VASTUS VÕIMALIKULT TÄPSELT.

KUI K4=2:

6. Mida te olete rääkinud või oled kuulnud talvistest veeohtudest?

SPONTAANNE VASTUS!

KIRJUTAGE VASTUS VÕIMALIKULT TÄPSELT.

6A. Kas Sa oled ka mujalt kuulnud või lugenud talvistest ning suvistest ohtudest veekogul? Kui jah, siis kust?

SPONTAANSED VASTUSED! MITTE ETTE ÕELDA EGA EKRAANI NÄIDATA.

MÄRKIGE SOBIVAD KOODID VÕI KIRJUTAGE VASTUS "MUU" ALLA.

ESIMESENA MAINITU MÄRKIGE ERALDI.

	Mainitud esimesena	Järgmised
Koolis/lasteaias õpetaja rääkis	1	1
Õpikust või töövihikust lugesin	2	2
Koolis/lasteaias käis keegi (kes ei olnud kooli õpetaja) rääkimas	3	3
Kuulsin huviringis või trennis	4	4
Kuulsin sõpradelt või klassikaaslastelt	5	5
Telerist	6	6
Radiost	7	7
Internetist või sotsiaalmeediast, täpsustage, kust:	8	8
Mujalt, täpsustage, kust:	9	9
Ei ole neist ohtudest kuulnud/lugenud	10	10
Ei oska öelda	11	11

Küsitlusankeet

Räägime nüüd ohtudest suvel veekogu ääres.

KUI VANUS= 10 KUNI 14:

7. Mida Sa teeksid või mida Sa suvel tegid et Sina veekogu ääres ohtu ei satuks?
SPONTAANSED VASTUSED! MITTE ETTE ÕELDA EGA EKRAANI NÄIDATA.
MÄRKIGE SOBIVAD KOODID VÕI KIRJUTAGE VASTUS "MUU" ALLA.
ESIMESENA MAINITU MÄRKIGE ERALDI.

	Mainitud esimesena	Järgmised
Kasutan paadis päästevesti	1	1
Ei lähe tundmatusse kohta ujuma	2	2
Ei hüppa tundmatus kohas vette	3	3
Ei lähe üksinda vee äärde, randa lähen alati täiskasvanuga	4	4
Ei lähe sügavasse vette	5	5
Ei müra sügavas vees	6	6
Kontrollin hoolikalt veekogu põhja	7	7
Opin ujuma, oskan ujuda	8	8
Ei lähe kaldast kaugemale, ei hinda võimeid üle, ei võta riske	9	9
Paadis ei rabele, ei müra, ei seisa püsti	10	10
(Täiskasvanud) ei tohi purjus peaga ujuma minna	11	11
Täispuhutavaid asju, rõngast kasutan ainult täiskasvanu järelevalve all	12	12
Ei mängi paadisillal, ei sõida jalg- või tõukerattaga	13	13
Ei turni kaldäärsetel kividel, sest need on libedad	14	14
Muu, täpsustage:	15	15
Ei oska öelda	16	16

KÕIK 6-14-AASTASED:

Siin on pildid sellest, mida suvel vees tavaliselt tehakse. KAART 2
NÄIDAKE PILTE EKRAANIL JUHUL, KUI LAPSE JAOKS ON NEED KAARDIL LIIGA VÄIKESED JA TA SOOVIB NEID NÄHA SUUREMALT. KINDLASTI ÄRGE NÄIDAKE LAPSELE VASTUSEVARIANTE!

8. Kas neil piltidel on kujutatud midagi ohtlikku? Mis see on? Midagi veel?

SPONTAANSED VASTUSED! MITTE ETTE ÕELDA EGA EKRAANI NÄIDATA.
MÄRKIGE SOBIVAD KOODID VÕI KIRJUTAGE VASTUS "MUU" ALLA.
ESIMESENA MAINITU MÄRKIGE ERALDI.

	Mainitud esimesena	Järgmised
Tundmatus kohas vettehüppamine	1	1
Sügav vesi	2	2
Väike laps on veekogu ääres järelevalveta, võib vette kukkuda	3	3
Inimesed on päästevestideta paadis	4	4
Kummirõngas (täispuhutav asi) võib minna katki, tuul/laine võib last kaldast kaugemale lükata	5	5
Lapsed mängivad paadisillal, võivad üksteist vette lükata	6	6
Laps küünitab palli järgi vees, võib kukkuda vette	7	7
Ei ole midagi ohtlikku	8	8
Muu, täpsustage:	9	9
Ei oska öelda	10	10

PÄÄSTEAMET

Räägime nüüd ohtudest talvisel veekogul.

KUI VANUS=10 KUNI 14:

9. Mida Sa teeksid, et Sina talvel mere-, jõe-, tiigi- või järvejääl ohtu ei satuks?
SPONTAANSED VASTUSED! MITTE ETTE ÕELDA EGA EKRAANI NÄIDATA.
MÄRKIGE SOBIVAD KOODID VÕI KIRJUTAGE VASTUS "MUU" ALLA.
ESIMESENA MAINITU MÄRKIGE ERALDI.

	Mainitud esimesena	Järgmised
Ei lähe nõrgale jääle	1	1
Ei lähe üldse jääle	2	2
Kontrollin enne jää tugevust	3	3
Ei lähe, kui on näha pragusid, vett, jää on paksu lume all, on näha vett	4	4
Üksi (kaaslasteta) ei lähe	5	5
Lähen jääle ainult siis, kui vanemad on kontrollinud jääd, vanemad on kaasas	6	6
Ei lähe jää servale, kõrkatasse	7	7
Ei jookse, ei trambi ja ei mängi jää	8	8
Ei turni kaldal ääres, kividel	9	9
Muu, täpsustage:	10	10
Ei oska öelda	11	11

KÕIK 6-14-AASTASED:

Siin on pildid talvistest veekogudest – jõed, järved jne. KAART 3
NÄIDAKE PILTE EKRAANIL JUHUL, KUI LAPSE JAOKS ON NEED KAARDIL LIIGA VÄIKESED JA TA SOOVIB NEID NÄHA SUUREMALT. KINDLASTI ÄRGE NÄIDAKE LAPSELE VASTUSEVARIANTE!

10. Kas neil piltidel on kujutatud midagi ohtlikku? Kui on, siis millest Sa ohu ära tunned? Midagi veel?

SPONTAANSED VASTUSED! MITTE ETTE ÕELDA EGA EKRAANI NÄIDATA.
MÄRKIGE SOBIVAD KOODID VÕI KIRJUTAGE VASTUS "MUU" ALLA.

ESIMESENA MAINITU MÄRKIGE ERALDI.

	Mainitud esimesena	Järgmised
Vesi on jää peal	1	1
Kaldast kaugemal (keskelt) on jää tume	2	2
Jõe keskel pole jääd, veekogu pole üleni jäätunud	3	3
Kalda ääres on jää vaheldumisi tume ja hele, pilliroog, hein on läbi jää	4	4
Jääs on tumedamad kohad, auqud, praod vms	5	5
Kalda ääres on ohtlik, kividel on ohtlik	6	6
Külm vesi	7	7
Ei ole midagi ohtlikku	8	8
Muu, täpsustage:	9	9
Ei oska öelda	10	10

10A. Kas oled kunagi ise kokku puutunud veeohtudega (sattunud veekogul viibides hätta või uppumisohtu)?

1. Jah
2. Ei

Küsitlusankeet

PÄÄSTEAMET

KUI VASTAJA 6-9 AASTANE: JÄRGNEVA KÜSIMUSE PUHUL PALUME KUTSUDA JUURDE KA TÄISKASVANUD INIMESE (EMA, ISA VÕI MUU LAPSE EEST VASTUTAVA ISIKU), KES AITAKS HINNATA LAPSE UJUMISOSKUST. 10-14 AASTASED VASTAVAD ISE.

11. Kui palju Sina jaksad suvel või basseinis ilma peatusteta ujuda? /Kui palju Teie laps jaksab suvel või basseinis ilma peatusteta ujuda?

LUGEGE ETTE

Ei oska üldse ujuda (ujud/ujub vähem kui ühe basseinipikkuse, mõeldud on 25 m basseini)	1
Ujud/ujub peatusteta ühe basseinipikkuse (ehk 25 m)	2
Ujud/ujub peatusteta basseinis edasi ja tagasi (ehk 50 m)	3
Ujud/ujub peatusteta kuni neli basseinipikkust (ehk 100 m)	4
Ujud/ujub peatusteta kuni kuus basseinipikkust (ehk 150 m)	5
Ujud/ujub peatusteta kuni kaheksa basseinipikkust (ehk 200 m) või enam	6
Ei oska öelda, aga olen/on ujumiskursustel käinud (EI LOETA ETTE)	7
Muu, täpsustage:	8
Ei oska öelda	99

12. Küsin veel Sinu ujumisoskuse kohta. Kas Sa suudad vähemalt 3 minutit järjest veepinnal hõljuda (püsida veepinnal nii, et Sa edasi ei uju ja jalgu põhja ei toeta)? Kui jah, siis kas suudad seda teha nii kõhuli- kui selili asendis?

VÕIB MITU VASTUST!

1. Jah, kõhuli asendis
2. Jah, selili asendis
3. Ei suuda veepinnal hõljuda ei kõhuli- ega selili asendis
4. Ei oska öelda

13. Kus oled ujumist õppinud?

LUGEGE ETTE! VÕIB MITU VASTUST!

1. Kooli ujumistunnis
2. Trennis või ujumiskursustel
3. Pere (vanemad või sugulased) õpetasid
4. Sõbrad õpetasid
5. Muul viisil
6. Pole ujumist õppinud
7. Ei oska öelda

Tänan Sind vastamast!

Teostajad

Tellijä: Päästeamet

Tellijä kontaktisik: Natalja Lebedeva (Natalja.Lebedeva@rescue.ee, tel. 628 2040)

Teostaja: Turu-uuringute AS

Raport: Vaike Vainu (vaike@turu-uuringute.ee, tel. 585 29 709)

Küsitluse haldamine: Kaja Södor

Angelina Oblikas

Programmeerimine: Even Korberg

Avatud vastuste kodeerimine: Heli Aren

Andmetöötlus: Reijo Pohl

Pärnu mnt 102A, 11312 Tallinn

turu.uuringute.ee